

Tapa vallas loodi uus võimukoalitsioon

23. oktoobril loodi Tapa vallas uus võimukoalitsioon nelja osapoolega, kuhu kuuluvad Eesti Keskerakonna, Eesti Reformierakonna, Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna ja valimisliidu Koostöö esindajad. Koalitsioonilepingule kirjutasid alla Eesti Keskerakonna Tapa osakonna esimees Maksim Butšenkov, Eesti Reformierakonna Tapa piirkonna esimees Reigo Tamm, Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna Tapa fraktsiooni esimees Aigar Pöder ja valimisliidu Koostöö juht Ene Augasmägi.

Uuel võimalikul on Tapa 21-liikmelises vallavolikogus 13 kohta. Koalitsiooni kahel suurimal partneril Eesti Keskerakonnal ja Eesti Reformierakonnal on mõlemal neli kohta, Eesti Konservatiivne Rahvaerakond on volikogus esindatud kolme kohaga ja valimisliit Koostöö kahe kohaga.

Koalitsioonilepingu olulisemad eesmärgid on valla rahalise olukorra parandamine, et saavutada eelarve tasakaal, Tapa valla haridusvõrgu korrastamine ja konkurentsivõimelise gümnaasiumi arendamine ning Tapa valla kultuuri- ja sotsiaalteenuste kättesaadavuse parandamine ja kvaliteedi tõstmine. Investeeringute tegemisel peetakse oluliseks välisrahastuse kaasamist ja koostööd teiste ametkondadega (näiteks Eesti Raudtee, Kaitseministeerium, Vabariigi Valitsus jne).

Tegevuste ja investeeringute seadmisel arvestati, et vald on täna majanduslikult keerulises olukorras ning plaanide tegemisel oldi realistlikud, sest järgmised kohalikud valimised toimuvad juba kahe aasta pärast. Püütakse elu viia nelja valimisprogrammi lubadusi, millest olulisemad tuuakse esile koalitsioonilepingus.

Valitsemisvastutuse kandmiseks jagavad neli osapoolt koalitsioonile-

Koalitsioonilepingule kirjutasid 23. oktoobril 2023 alla (vasakult) Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna Tapa fraktsiooni esimees Aigar Pöder, Eesti Keskerakonna Tapa osakonna esimees Maksim Butšenkov, Eesti Reformierakonna Tapa piirkonna esimees Reigo Tamm ja valimisliidu Koostöö juht Ene Augasmägi.

pingus omavahel kohustused ja ametikohad aastateks 2023–2025. Lepiti kokku, et Tapa vallavolikogu esimehe koht kuulub Eesti Keskerakonnale ja vallavanema koht Eesti Reformierakonnale.

Tapa valla äsja loodud vallavõim palub eelmised kaks aastat võimuvastutust kandnud valimisliidu Valgejõgi esindajatel astuda tagasi valitud ametikohtadelt kolmapäevaks, 25. oktoobriks aastal 2023 kella kol-

meks, et vältida umbusaldusavalduste esitamist.

Tapa valla uued juhid loodavad arendada valda stabiilselt, avatult ja kogukonda kaasavalt eesmärgiga arendada kõiki piirkondi.

Tapa vallavolikogu 6. novembri istungil kinnitati vallavalitsuse uus koosseis

Tapa vallavalitsus kinnitati 8-liikmelisena ja struktuur järgmisena: vallavanem, abivallavanem ja 6 valitsuse liiget.

**TAPA VALLAVALITSUSE
LIIKMETEKS KINNITATI:
RIHO TELL
ANDRUS FREIENTHAL
DMITRI OKATOV
JANAR SAFRONOV
ENE AUGASMÄGI
TIIVO VAIGURAND
VALDO HELMELAID
TOIVO KÄHARI**

Vastavalt Tapa Vallavolikogu esimehe Maksim Butšenkovi ettepanekule määrati Tapa vallavanema töötasuks 3600 eurot kuus ja seoses isikliku sõiduauto kasutamiseiga ametiülesannete täitmiseks hüvitist 335 eurot kuus. Kui vallavanema töötasu jäi muutumatuks, siis mobiiltelefoni kasutuslimiit vähendati 100 eurolt 50 euroni kuus.

Ühtlasi kutsuti tagasi Tapa valla

Pildilt puudub Toivo Kähari. FOTO: Kuido Merits

uued esindajad MTÜ-st Rakvere Haigla, Lääne-Virumaa Omavalitsuste Liidu üldkoosolekult ja Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhtorganitest.

Tapa valla esindajateks Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu üldkoosoleku-

le nimetati vallavolikogu esimees Maksim Butšenkov ja vallavanem Riho Tell, asendajateks volikogu liige Reigo Tamm ja vallavalitsuse liige Valdo Helmela.

Tapa valla esindajateks Eesti Lin-

nade ja Valdade Liidu üldkoosolekul (4 esindajat) nimetati Maksim Butšenkov, Riho Tell, Ene Augasmägi ja Aigar Pöder. Esindajateks asendajateks nimetati Janar Safronov, Reigo Tamm, Elmu Koppelman ja Valdo Helmela.

LOE LEHEST

Vallavanema veerg

lk 2

Tapa nelikliidu prioriteetidest

lk 2

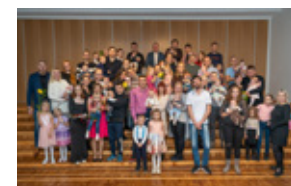

Valmis valla käesoleva aasta suurim ehitusobjekt – Ülesõidu tänav

lk 3

Ülevaade haridusest

lk 4

Tapa valla uued ilmakodanikud said kätte nimetunnistused

lk 5

FIRST Global Challenge Singapuris 2023

lk 6

Lahti muukides kaevuvee reostumise müsteeriumit

lk 7

Muutuste aeg

lk 8

Venekeelne lehe kokkuvõte

lk 11-12

**LOE KA
INTERNETIS
www.tapa.ee/
ajaleht**

Tapa vallavolikogu erakorralisel istungil 1. novembril valiti uus vallavolikogu esimees ja uus vallavanem

Erakorralisel istungil valiti salajasel hääletusel uueks Tapa vallavolikogu esimeheks Maksim Butšenkov ja Tapa vallavanemaks Riho Tell, mõlemad 12 poolthäälega.

Uus vallavolikogu esimees Maksim Butšenkov nimetas suurema eesmärgina Tapa valda ujula rajamist, kaasates selleks ka erainvestoreid. Tema hinnangul on nimetatud suur objekt vallarahva huvides ning omab suurt potentsiaali, muutes samuti atraktiivsemaks Tapa igapäevaelu.

Uus vallavanem Riho Tell mainis eesmärkide püstitamise ja tegevuskavade koostamise tähtsust. Valla eelarve tasakaalu saavutamine ei saa tulla avalike teenuste arvelt, vaid võimalusi leiab halduskulude kokkuhoius ja haridusvõrgu optimeerimises. Ta lubas alustada olukorraga põhjalikumast tutvumisest, rahalised vahendid tuleb raskel ajal suunata õigetes kohtadesse, et tulevikus oleks kergem.

Enne istungi algust astusid tagasi Tiiu Rosenberg sotsiaal- ja tervishoiukomisjoni esimehe ja revisjonikomisjoni aseesimehe kohalt, Aivi Must haridus- ja noorsootöökomisjoni esimehe kohalt ja Evelin Hiie sotsiaal- ja tervishoiukomisjoni aseesimehe kohalt.

Senine vallavolikogu esimees Alari Kirt esitas tagasiastumispalve 26. oktoobril volikogu korralisel istungil ja senine vallavanem Valdo Helmela lahkus ametist 1. novembril.

Sõnumed

Maksim Butšenkov.

Vallavanema veerg

Riho Tell
Tapa vallavanem

Pele Tapa vallavanema ametisse kinnitamist olen tihti pidanud vastama küsimusele: miks mulle seda vaja on. Vahetada turvaline ja rahulik Väike-Maarja valla ehitusspetsialisti amet Tapa vallavanema ameti vastu ei tundunud ratsionaalne otsus. Ega ma sellele küsimusele ratsionaalselt vastata ei oskagi. Töenäoliselt on see siemine sund ja vajadus oma koduvalla inimeste jaoks veel midagi head ära teha. Vallavanema ameti üks vähestest plussidest on see, et on päriselt võimalik midagi korda saata ja ka tehutu tulemust näha. Teine ametisse asumise põhjus on lähiajalooline, ulatub aega enne Tapa

ja Tamsalu valla ühinemist, aastasse 2016. Olin toona Tamsalu vallavanem ning osalesin aktiivselt valdade ühinemise protsessis. Tänane toimiv valla struktuur ja allasutused olid toona paika pandud ja kokku lepitud. Struktuursed muudatused tehti kiiresti, kolme aastaga. Osa asutusi ühendati, tekkisid ka sootuks uued asutused. Vaatamata sellele, et ümberkorraldused õnnestusid, on jäänud mitmeid teravaid nurki, mida lihvida.

Ei saa ütlemata jätta, olen väga tänulik Väike-Maarja valla juhtidele ja valla töötajatele, et nad mind kahe aastaga omaks võtsid. Isiklikult mulle olid need aastad naabervalla ehitusspetsialistina väga kasulikud. Esiteks õppisin selgeks uue ameti, teiseks nägin seestpoolt, kuidas teises omavalitsuses elu korraldatakse ning sain olla rohkem oma pere jaoks. Loodetavasti suutsin ka omalt poolt naabervalla midagi head maha jätta.

Tapa vallas moodustus uus, neljalikmeline koalitsioon. Anname endale aru, et uute kohalike omavalitsuste valimiseni on

kaks aastat ning selle ajaga suuri „õhulosse“ ei raja. Seega peame keskenduma kõige olulisemale. Esiteks on vaja saavutada eelarve tasakaal. Hetkel on valla rahakoti seis selline, et vana laenu tagasimaksiks võeti uus laen, sest vallal omal selleks vahendid puudusid. Laenatud rahaga poest kommi osta on lihtne, kuid see pole jätkusuutlik.

Teiseks, samuti väga oluliseks suunaks on vajadus korraldada valla haridusvõrk. Hariduse medalil on kaks poolt, äsja lõppenud õpetajate tööseisak töö mõlemad pooled nähtavale. Õpetajate soov saada väärikalt tasustatud on põhjendatud ja mõistetav. Teine pool on küsimus, kust raha tuleb. Riigil ja omavalitsustel pole kummalgi seda piisavalt, et olemasolevat haridusvõrku ülal pidada. Väikesel ja kodulähedasel koolil on kahtlemata omad plussid, kuid on ka miinused. Suurim miinus on kvalifitseeritud õpetajate nappus ning tulenevalt sellest õpetamise kvaliteet. Lastevanemateni soovime kõik oma lapsele parimat haridust, kuid väikekoolis on kvalifitseeritud erialaõpetajale väga keeruline või pigem võimatu täiskoormusega

tööd pakkuda. Kuna haridusse piisaval hulgal raha juurde ei tule, peame tegelema haridusvõrgu korraldamisega, et olemasoleva ressursiga anda parima kvaliteediga haridust ning kindlustada õpetajatele vääriline palk.

Kolmandaks tegevussuunaks on elukeskkonna jätkuv parandamine. Elukeskkonna parandamise all pean silmas tööstus- ja elamualade loomist, teedevõrgu, sh Tapa linna keskosa korraldamist, Tapa linna ujula projektiga jätkamist ning Tapa linna Vabadussõja mälestusmärgi püstitamist.

Kohalik omavalitsus on keeruleine organism ja kõrvaltvaatajale tihtipeale arusaamatu või isegi ebaloogiline. Kohalikul tasandil põrkuvad päevapoliitika ja juhtimise ratsionaalsus, püütakse saavutada nende kahe vahel kompromisse, kuid tihti see ei õnnestu. Seetõttu ongi mõned valla juhtorganite poolt vastuvõetud otsused kõrvalseistajatele arusaamatud. Vaatamata „kummalistele“ otsustele on otsustajatel siiras soov muuta valla elu paremaks, erinevus on selles, mida keegi parema all mõistab, ja see on juba maitse ja maailmavaate küsimus.

Olge õnnelikud ja hoitud!

Tapa nelikliidu prioriteetidest

Maksim Butšenkov
ja Sõnumed

1. novembril toimunud Tapa vallavolikogu erakorralisel istungil valiti Tapa vallavolikogu esimeheks Maksim Butšenkov. Toimeus uuris temalt lähemalt nelikliidu ja tema enda eesmärkide kohta. Allpool on kokkuvõtlikult esitatud neli peamist prioriteeti, mida volikogu esimees välja lõi.

Eelarve sisulise tasakaalu saavutamine. Olles kaks aastat opositsioonis (2021–2023), oleme tähele pannud, et iga otsusega kasvas aina enam meie valla eel-

arve tulude ja kulude vahe. Lahenduseks eelmise koalitsiooni poolt oli pakutud laenu võtmine, mis tegi Exceli pildi küll paremaks, kuid pikemas perspektiivis see oleks väga ohtlik. Tõepoolest, tõstetud said haridustöötajate palgad, mis on muidugi hea uudis – nüüd on vaja leida sellele katet ja ideaalis peaks see toimuma nii, et me peaks panga poole pöörduma.

Haridusvõrk. Väikestes Eesti piirkondades riigigümnaasiumite tulekuga on see teema muutunud väga emotsionaalseks. Kooli sildi mahavõtmist hoone seinalt seostatakse tihti asula võimaliku väljasuremisega. Seejärel

satuvad volikogu saadikud valiku ette, kus ühel pool on valla eelarve ja kulude kokkuhoiu vajadus ning teisel pool kogukonna arvamus ja ootused. Nelikliidu eesmärk on konkurentsivõimeline gümnaasium Tapa vallas. Kõlab loosungina. Oleme veendunud, et meil on mõtteid, millega seda loosungit realselt täita.

Tapa linna ujula. Kui 2021. aastal nurjus kolmikliidu poolt korraldatud konkurss erainvestori leidmiseks, ei ole eelmine võimukoaalitsioon järgneva kahe aasta jooksul selles osas kahjuks midagi ette võtnud. Kuna Kaitseministeeriumi huvi selles osas on kasvanud, siis ma näen, et ka-

he peale (RIIK + VALD) on selle projekti realiseerimise võimalused olemas.

Koostöö nelja osapoole vahel. Volikogu esimees peab igas koalitsioonis olema lepitaja rollis. Volikogus kohtuvad elanike poolt valitud esindajad, kellel on tihti erinevad arusaamad ja eesmärgid. Leida ühisosa ja kompromisse ning korraldada nende vastuvõtmist volikogu poolt – sellega peavad tegelema koalitsioonijuhid ja volikogu esimees. Täna on meil Tapal lausa NELI osapoolt. Kui paneme juurde opositsiooni, siis lausa viis. Nende osapoolte tööle panemine volikogus on suur väljakutse.

Olukorrast teede ja tänavatega

Andrus Freienthal
abivallavanem,
haldusosakonna juhataja

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse kohaselt on valdade ja linnade ülesandeks kogu kohaliku elu korraldamine. Selle sees on muuhulgas ka ümbritseva elukeskkonna kujundamine. Meid ümbritsev avalik ruum ehk elukeskkond moodustub tehnilisest infrastruktuurist: teedest/tänavatest, kõnniteedest, platsidest, tänavavalgustusest, hoonetest, haljastutest, aga ka vee-, kütte-, elektri- ja muudest süsteemidest ning korraldatud jäätmeveost.

Kõige rohkem torkab rahvale silma olukord teede ja tänavatega, sest neid kasutavad

sid.

Ehitustega seotud raskeveokid veavad ehitusplatsidelt suurtes kogustes väljakaevatud pinnast, ehitustele aga toimetavad ehitusmaterjale ja seadmeid. See kõik jätab jälje meie tänavatele: kusagil on porri, mõnes kohas tekivad kiiresti suured asfaldiaugud, kusagil on teepeenrad maha sõidetud. Koostöös ehitajatega püüame leida kõige optimaalsemad teekonnad, et vähem lõhkuda tänavaid. Kevadel, kui ehitustööd on lõppenud, vaatame kõik ehitusvedudeks kasutatud tänavad üle ning ehitajad on kohustatud likvideerima nende põhjustatud vigastused nii tänavatel kui ka haljasaladel.

Eelöelduga seoses on Tapa Vallavalitsuse tungiv palve sõidukomanikele mitte parkida sõidukeid tänaväärsetele haljasribadele. Märjale ja pehmele murule pargitud sõidukid lõhuvad muruala ja pärast

kannavad ratastega tänavatele muda omakorda veel juurde.

Liiklusseadus ütleb, et sõidukit ei tohi peatada haljasalal ilma selle omaniku või valdaja loata. Kõnniteel võib peatuda või parkida, kuid ainult juhul, kus seda lubab asjakohane liikluskorraldusvahend, jättes jalakäijale sõiduteest kaugele kõnniteeservale vabaks vähemalt 1,5 meetri laiuse käiguri.

Juhul, kui kõrvaltänavate sõidutee ja kinnistu vahel on piisavalt ruumi, on võimalik sinna rajada sillutatud ala sõiduki(te) parkimiseks. See aga tuleb igal juhul eelnevalt kooskõlastada Tapa Vallavalitsusega! Samuti tuleb kinnistuomanikel rajada korrektsed sillutatud sissesõiduteed tänavalt kinnistule. Kui autod on pargitud kinnistute sissesõiduteedele või sillutatud parkimisaladele, ei kannan need märgadel aegadel muda sõiduteele.

PALGIPLATSI SPETSIALIST

Ülesandeks on sissetuleva palgi kvaliteedi hindamine, mõõtmine, märgistamine.

Peamised töövahendid: skanner, mõõdulint, märkevärvi, mootorsaag.

Meist

Möhring Grupp on pereettevõtte, mille asutas 1947 aastal Karl Heinz Möhring, alustades spooni tootmist Saksamaal. Täna on Möhring Grupp esindatud 4 riigis - Eestis, Poolas, USA ja Saksamaal.

Balti Spoon on unikaalne puidutööstus kogu Baltikuma ja Ida-Euroopas. Meie spooniga kaetud moobilemmid, põrandad või seinad kaunistavad paljusid kodusid, kontoreid, kooli- ja kontseptsiaale.

Meeskonnas on 350 pikaajalise kogemusega spetsialisti. Väärtustame turvalist töökohast ja ausaid töötajaid. Oleme vestlustundlik ettevõtte – tootmises ei kasutata kemikaale, lisaks taaskasutame kõik oma tootmisjätmed.

Saada kiri koos CV-ga personal@baltispoon.ee
Täida ankeet kodulehel www.baltispoon.ee/et/tookohad
Lisainfo telefonil +372 671 2476

Pakume

- Kindel töökoht ja kindel palk
- Töö tulemustest sõltuv lisaboonus
- Tasuta bussitransport
- Soe lõunasupp tööandja poolt
- Kvaliteetsed töövahendid
- Regulaarne tervishoiuabi kontrolli kättesaadav
- Sportitoetus Stebby keskkonnas
- Kingid ja toetused erinevate tähtpäevade puhul töötajatele ja lastele
- Kõikvõimalik meeskonnakaaslast
- Töö vahetustega (Bh), näidatavahetused enamasti vabad
- Kollektiivpuhkus suvel ja talvel

Valmis valla käesoleva aasta suurim ehitusobjekt – Ülesõidu tänav

Andrus Freienthal
abivallavanem,
haldusosakonna juhataja

Käesoleva aasta 16. mail alustati Tapa Ülesõidu ja Õuna tänavate rekonstrueerimistöödega. Ülesõidu tänava puhul on tegemist Tapa ühe kõige elavama liiklusega tänavaga, sest see on ainus linnasisene ühendustee Tapa kahe linnaosa vahel. Tänavarekonstrueerimine võeti ette põhjusel, et see oma loomuliku kulumise tõttu oli jõudnud märkimisväärselt kehva seisundisse. Ülesõidu tänav rekonstrueeriti kogu ulatuses ehk raudtee ülesõidust kuni Valgejõe puisteeeni ning Õuna tänav Ülesõidu tänavast kuni ristumiseni Laia tänavaga. Välja ehitati ka Ülesõidu-Õuna tänavate ristmik. Ehitustööd, mis teostati, olid väga mahukad: tänavate rajati uued sõiduteed, kõnniteed, parkimisalad, haljastus, korrastati täna-

FOTO: Stanislav Grebenjuk

valgustust. Ümber ehitati ristmikud. Ülekäigurade ette on paigaldatud vaegnägijate jaoks ohutut liikumist tagavad spetsiaalsed plaadid.

Kõik projektijärgsed ehitustööd on valmis, välja arvatud osaliselt joonimine ja haljastus, mida pole enam võimalik sügisel teostada. Kõnealused tööd tehakse ära järgmise aasta kevadel hiljemalt maikuu lõpuks.

Rekonstrueeritud tänaval on suurusjärgelt 30 km tunnis. See on põhjustatud väga suurest liiklustihedusest ning paljudest

parkimiskohtadest mõlemal pool tänavat. Lisaks on Ülesõidu tänaval lasteade, kauplus, perearstikeskus. Perearstikeskuse juurde rajatud parkla on ette nähtud ainult keskuse töötajatele ja patsientidele, mitte ümbuskonna elanikele!

Ülesõidu tänaval on raskeveokitele liiklemine keelatud, sinna võivad veoautod sõita vaid Tapa Vallavalitsuse lubadega.

Positiivne on ka see, et samasegalt teostab Eesti Raudtee AS suuri ümberehitusi Tapa jaamas. Selle tulemusena saab

korda ka Tapa raudteeülesõit ning seega on tagatud sujuv liiklemine nii Ülesõidu tänaval kui ka raudteed ületades. Koos mõned aastad tagasi rekonstrueeritud Valgejõe puistee ja Valgejõe-Õuna tänavate ristmikuga on Tapa põhjaosa tähtsaimad tänavad nüüd korras.

Ülesõidu ja Õuna tänavate ehitustööd teostas OÜ TAVT ning tööde hankejärgseks maksumuseks on 803 150 eurot käibemaksuga. Sellest 100 000 eurot on riigipoolne toetus ettevõtlusega seotud tänavate jaoks.

Vallavalitsus tänab kõiki liiklejaid ja kohalikke elanikke mõistva suhtumise eest, sest rekonstrueerimistööd häirisid terve möödunud suve tavalist liiklusrütmi ja tekitasid ka müra ja tolmu. Samas olid kannatused seda väärt, sest Tapa linnas sai korda järjekordne tänav, mis on liikluse jaoks ohutu ja mugav ning elukeskkonna seisukohast lähtudes ilus insenertehniline rajatis.

Köögijäätmete liigiti kogumine muutub kõigile kohustuslikuks

Alates 1. jaanuarist 2024 on kõikjal Eestis kohustus biojäätmeid tekkemahuti liigiti koguda ning neid kompostida või jäätmeveojäätmele üle anda. Biojäätmete kogumismahuti tuleb jäätmeveojäätmele võtta kõigil, kes oma kinnistul ei komposti.

Jäätmeveojäätme kogumismahuti loobumiseks tuleb kõigil kompostitajatel esitada Tapa Vallavalitsusele avaldus koos kasutatava komposti fotoga. Avaldus on kinnituseks, et ko-

gute biojäätmeid liigiti ja võtate need tekkemahuti ringlusesse. Kompostimisest teavitamiseks tuleb esitada avaldus jäätmeveojäätmele registreeritud isikutele keskkonnas. Kui isikutele keskkonda ei ole mingil põhjusel võimalik kasutada, siis võib avalduse esitada digitaalselt allkirjastatuna või paberandjal.

Tapa valla jäätmehoolduseeskirjaga on kompostimisele kehtestatud järgmised nõuded:

biolagunevaid köögijäät-

meid ning aia- ja haljastusjäätmeid on lubatud kompostida oma kinnistu piires;

biolagunevaid köögijäätmeid võib kohapeal kompostida ainult selleks ettenähtud kinnistes kompostimiskastides ehk kompostrites, kuhu ei pääse ligi linnud ega loomad;

biolagunevaid aia- ja haljastusjäätmeid võib kompostida lahtiselt aunas;

kompostimisnõud ja -aunad peavad paiknema naaber-kinnistust vähemalt 3 m kau-

gusel, kui naabrid ei lepi kokku teisiti;

heitvete kogumise- ja settekaevude setteid ning käimlajäätmeid ei tohi kasutada komposti valmistamiseks.

Vallavalitsus edastab detsembrikuu jooksul jäätmeveojäätmele kõikide kinnistute andmed, mille kohta ei ole köögijäätmete kompostimise avaldust esitatud, ning need kinnistud liidetakse alates 1. jaanuarist 2024 automaatselt köögijäätmete veoga.

Korraldatud jäätmeveo hinnatõusu teade

Ragn-Sells AS esitas 03.10.2023 Tapa Vallavalitsusele taotluse korraldatud jäätmeveo teenuse hinna tõstmiseks. Teenustasu muutmise põhjusteks on käitlushinna tõus Iru jäätmeveo teenustehases ja kütusehinna tõus. Tapa Vallavalitsus andis 01.11.2023 korraldusega nr 684 nõusoleku teenuse hinna tõstmiseks. Alates 01.01.2024 kehtib korraldatud jäätmeveo segaolmejäätmete kogumise ja veoteenuse hinnana 10,85 €/m³.

Jäätmeliik	Mahuti suurus (m³)	Mahuti tühendamise tasu (€)
SEGAOLMEJÄÄTMED	Kuni 50 l jäätmekott	0,54
	0,08	0,87
	0,14	1,52
	0,24	2,60
	0,37	4,01
	0,66	6,51
	0,8	8,67
	1,1	11,93
	1,5	16,26
	2,5	27,11
BIOLAGUNEVAD KÖÖGI- JA SÖÖKLAJÄÄTMED	0,08	0
	0,14	0
	0,24	0
	0,37	0
PABER JA KARTONG	0,08	0
	0,14	0
	0,24	0
	0,37	0
SEGAPAKENDI-JÄÄTMED	0,66	0
	0,8	0
	1,1	0
	Kuni 150 l läbi-paistev kilekott	0,16
	0,24	0,26
	0,66	0,65
	0,8	0,85
	1,1	1,18

Aia- ja haljastusjäätmete ning suurjäätmete kogumisringide uus kehtiv hind on 2,17 €/m³.

Hinnakiri alates 01.01.2024

Hea Tapa kalmistu külastaja!

Tapa Vallahooldus korraldas Tapa kalmistul kalmistujäätmete kogumiseks planguga piiratud jäätmete kogumisalade ehituse (vaata fotot). Kokku on alaid neli tükki. Plankude külge on kinnitatud ka vastavad juhised (plakatid), kuhu panna bioloogiliselt lagunevad jäätmed (puulehed, oksad, lilled) ja kuhu kivi- ja betooni-

jäätmed, ning ala kõrval asuvad konteinerid, kuhu tuleb ja tohib panna ainult küünlatopse, plastikust lillepotte, kunstlilli, kilekotte ja muid kalmistul tekkivaid plastist jäätmeid.

Kalmistujäätmete eraldi kogumine on tingitud sellest, et siimaani kalmistu külastajad (hauaplatside kasutajad) viisid haudadelt kokku korja-

tud prahi lihtsalt kalmistuga piirneva soo äärde, kaldast alla. Sellega risustati aastakümneid loodust. Kalmistujäätmed on aga samuti jäätmed, mis tuleb kokku koguda sorteeritult ning üle anda jäätmekäitlejale, kes selle vastavate tehnoloogiatega ümber töötleb ning saadud materjali võimalusel taaskasutusse suunab.

Esimesed vastvalminud rajatiste kasutajad on olnud väga tublid ning on hauaplatside

koristamisel tekkinud kalmistujäätmed paigutanud sorteeritult selleks rajatud kogumiskohtadesse.

Palun oleme hoolsad, hoia me loodust ning kasutame selleks rajatud võimalusi sihipäraselt ning looduskeskkonda säästvalt! Ärge visake komposteeruvate jäätmete hulka plasti ega kive!

Keskonnahoidlikult
Tapa Vallahooldus

FOTO: L.Saart

BALTICQUALITY OÜ

- Korterite veevarustus ja kanalisatsioon, ehitus ja remont
- Vee- ja kanalisatsioonipüsikute vahetus
- Eramajade vee-kanalisatsiooni- ja põrandaküttesüsteemide ehitus
- Kütte-vee-kanalisatsiooni- ja ventilatsioonisüsteemide isoleerimine
- Ehitus- ja remonditööd

Tel 5379 1720
e-mail: balticquality20@gmail.com

PRO PLEKITÖÖD OÜ

TEHTAVAD TÖÖD:

- Katuste ehitus
- Fassaaditööd
- Vihmaveesüsteemide paigaldus
- Veeplekkide valmistamine ja paigaldamine
- Renoveerimine ja soojustamine vanad elumajad, alates vundamendist kuni korstna otsani.

MÜÜK:

- Katusepleki- ja fassaadi-pleki müük (parim hind)
- Katuse turvatarvikud (sillad, redelid, lumetõkked)
- Vihmaveesüsteem
- Plekist liistprofiil (veeplekid, katteplekid, korstna-mütsid, katuseluugid jm)

Ülesõidu 8, Tapa. Tel 5556 0167
e-mail: pro.plekitoed@gmail.com

ARELO OÜ

Müüme kohaletoimetamise võimalusega

- sõelutud mulda,
- liiva,
- purukruusa,
- killustikku,
- freesasfalti.

Kalluri, multilifti, kopplaaduri, frontlaaduri, greideri jm rasketehnika teenuse osutamine.

Pakume fekaaliveoteenust 10 m³ või 3 m³.

Info tel 5636 0462,
e-mail areloinfo@gmail.com

Ülevaade haridusest

Tuuli Roostfeldt
haridusspetsialist

Haridusvaldkonna tegevuskavas on mitmeid eesmäärke ja tegevusi, mille tähtsajad õige pea kätte jõudmas. Anname ülevaate olulisematest ning aegkriitilisematest nende seas.

Tapa Gümnaasiumi ja Tamsalu Gümnaasiumi gümnaasiumiastmete ühendamiseks koostatakse tegevuskava hiljemalt 01.02.2024, milles seatakse kriteeriumiks vajalike muudatuste rakendamine vajadusel 2024/2025. õppeaasta alguseks. Gümnaasiumide esialgne koostööplaan koostatakse 2022/2023. õppeaasta lõpuks.

Tapa Gümnaasiumi juht Katrin Kits ning Tamsalu Gümnaasiumi juht Aivi Must on koos koolide juhtkondadega arutanud koostöövõimaluste üle ning otsustanud alustada järgmiste tegevustega:

- uurimis- ja loovtööde esitamine ühisel konverentsil;
- valikainete mess, kus saame pakkuda meie õpilastele välja erinevaid õppeaineid, et tagada

valikute rohkus ning kursuste parem täituvus;

- ühised arutelud juhtkondade ja õpetajate vahel;
- ühisüritusi õpilastele.

Tapa linna uue lasteaia arenguvisioni loomist alustatakse 2023. a sügisel, valmimine 2024/2025. õppeaasta lõpuks. Uue hoone valmimine 2027, kuid mitte hiljem kui 31.08.2030. Tegevused juriidiliselt ühendamiseks algavad uue lasteaia arenguvisioni loomise käigus ning lõpevad uue lasteaiahoone/lasteaia avamisega.

Arenguvisioni ellu kutsumiseks luuakse lähiajal töörühm, millesse kaasatakse valdkonnaspetsialiste nii lasteaedades, vallavalitsusest kui ka volikogust. Plaanis on kaardistada vajadused ning võimalused, luua esialgne ajakava tegevusteks ning tutvuda mujal omavalitsustes hiljuti ehitatud lasteaiahoonetega, et omada parimat teadmist edukatest praktikatest.

Alates 2025/2026. õppeaastast suunatakse Vajangu keskkoolihoones tegutseva Tamsalu Gümnaasiumi õppekoha II koolistme (4.–6. klass) õpilastele õppetööle Tamsalu Güm-

naasiumi Kesk tn 11 hoonesse. Kui kolmel järjestikusel aastal (2025/2026. õa või hiljem) on õpilaste arv I kooliastmes väiksem kui 5 õpilast, suunatakse õpilased õppetööle Tamsalu Gümnaasiumi Kesk tn 11 hoonesse ning õppekoht suletakse.

Tegevuskavas märgitud ei muuda õppetöö korraldust sellega järgmisel õppeaastal ning alates ülejäämisest jälgitakse õpilaste arvu, et vajadusel viia sisse muudatused Vajangu õppekoha kasutamises. Kui aastatel 2025/2026, 2026/2027 ja 2027/2028 on sealsete õpilaste arv püsivalt väiksem kui 5, suletakse õppekoht ning lastele pakutakse võimalust õppida Tamsalus või mujal valla koolides. Õppekorralduse muudatusi planeerides võetakse arvesse Vajangu keskkoolihoone võimalikke arendusprojekte ning lähtutakse ennekõike laste heaolust, aga ka majanduslikest kaalutlustest.

Valla juhtimisel ja toel tugikeskuse kui omavalitsuse tugispetsialistide koostöövõrgustiku arendamine, juhtrühma moodustamine, koordinaatori valimine ning muu sellega kaasnev.

Eesmärk on kindlustada täiskohaga töötavatele spetsialistidele parimad tingimused kvaliteetsete tugiteenuste osutamiseks ja koostööpartnerite (sh lapsevanemad) koolitamiseks. Selles valdkonnas tegid valla haridustöötajad augustikuisel arenduspäeval mitmeid ettepanekuid, mis annavad hea stardipositsiooni tugikeskuse loomiseks. Haridusasutuste esindajate ning vallavalitsusega loome kaasa projektis „Lääne-Viru maakondliku integreeritud teenusmudeli väljaarendamine koolist väljalangemise ennetamiseks”, mis on toonud kokku asutuste tugispetsialistid ja pannud aluse parema võrgustikutöö tagamisele. 2024. aasta augustikuuks peaksime olema jõudnud eesmärgini.

Kompetentsikeskuse rajamine Tapa Gümnaasiumi juurde suunaga arendada see eraldi seisevaks üle-vallaliseks täiendkoolituse keskuseks.

Tapa Gümnaasiumi endise juhi Elmu Koppelmanni ning personali- ja projektijuhi Agnes Jürjo ellu kutsutud idee paren-

dada koolitusvõimalusi vallas kohapeal ning rakendada meie enda inimeste olemasolevaid teadmisi ja oskusi leiab endiselt

kolapinda. Hetkel puudub projektile entusiastlik eestvedaja, ent loodame, et aeg annab arutust. Päevakajaliseks on osutunud ka hetkel veel riikliku eelnõu etapis olev „Kodulähedase algkooli pidamist soodustava toetuse eraldamise tingimused ja kord 2024. aastal“, millega kavandatakse muudatusi koolivõrgu rahastamisel, et soodustada kodulähedaste 1–6-klassiliste maakoolide pidamist ning kolmanda kooliastme koondumist omavalitsuse keskustesse. Omavalitsused saavad taotleda klassipõhist toetust koolidele, kus statsionaarses õppes on õpilaste arv suurem kui 19 ja väiksem kui 90. Tapa vallas võiks see puudutada Lehtse ja Jänedal kooli, mis mõlemad on küll 9-klassilised, ent seoses õpilaste arvu vähenemisega vajab teema arutamist nii kogukondades kui kohalikul poliitilisel tasandil. Hariduse ja noorsootöö arengukava tegevuskavas seisab, et kui kolmel järjestikusel aastal on Jänedal või Lehtse kooli III kooliastmes (7.–9. klass) õpilaste arv väiksem kui 15, ühendatakse kahe kooli III kooliaste ühte õppehoonesse. Kui kolmel järjestikusel aastal on Jänedal ja Lehtse koolides III kooliastmes õpilaste arv kokku väiksem kui 15, suletakse kooli-

aste piirkonnas (Jänedal ja Lehtses). Kui III kooliaste kaob ühes koolis või piirkonnas, liidetakse koolid üheks asutuseks.

ÜLEVADE ÕPILASTE JA LASTE ARVUDEST

Tapa Gümnaasiumis oli 2023/2024. õppeaasta alguses 641 õpilast, neist gümnaasiumi päevaõppes 54 ja mittestatistionaarses õppes 58, Tamsalus 333 õpilast, neist 55 gümnaasiumiastmes. Lehtse Koolis oli septembrikuus 57 õpilast, lasteaiaühemades 28 last ning Jänedal 43 õpilast ja lasteaiaühemades 20 last.

Tapa Gümnaasiumi õpilaste arv on sel aastal oluliselt suurem kui varem, sest kooliga on liidetud ka endine Tapa Keelekümbuskool, kus seni on üsna püsivalt õppinud umbes 160 õpilast. Lehtses ja Jänedal on hetkel mõlemal pool avatud kaks lasteaiaühemad.

Õppeaasta alguses käis Pispõnni lasteaia 222, Vikerkaares 77 ning Tamsalu Lasteaia Krõll õppehoonetes kokku 158 last.

Pispõnni lasteaed asetseb kolmes hoones, kaks neist Tapa linnas Nooruse tänaval ning üks Vahakulmus. Tamsalu lasteaial on kaks õppehoonet Tamsalus, neist üks Sääl ja teine Vajangul.

puusipelgas

Ohtlike puude langetamine ja puuhooldustööd

HELISTA MEILE: +372 5341 2575

E-KÜLASTA MEID: puusipelgas.ee

X LAHTISED KÕRVEMAA KARIKAVÕISTLUSED LAUATENNISES

ETAPID

I 19.11.23 ARAVETE 11:00

II 03.12.23 LEHTSE PPP 10:00

III 03.03.24 LEHTSE PPP 10:00

IV 14.04.24 ARAVETE 11:00

OSAVÕTUMAKS ARAVETE ETAPIL 5€ JA LEHTSE ETAPIL 10€, ÕPILASED TASUTA

TAPA VALLA SPORDIKESKUS

Tamsalu Gümnaasiumis vahetati heategevusprojekti käigus tuletõkkeuksed

Kuido Merits
toimetaja

Valla ja Tamsalu Gümnaasiumi jaoks oli OÜ Tammer heategevuslikku projekti valituks osutumise puhul tegu õnneliku lahendusega.

Tapa vallahooldusel oli olemas ettekirjutus 9 aegunud tuletõkkeukse vahetuseks, nagu tuvastas Päästeameti esindaja tuleohutuse ülevaatusel. Kuna vana tõekestuste vahetus uute vastu olnuks rahaliselt väga kulukas, tekkis koostöö käigus Päästeametiga otsus Tamsalu Gümnaasiumi projekt esitada OÜ Tammer heategevuse projektikonkursile.

Vallavara haldusspetsialist Alo Leegi sõnul oli tegelikult ukse korruste peale kokku 16, vallahoolduse läbiraakimiste tulemusena Tammer esindajaga osutas tööde teostaja vanemprojekti-juht Pavel Kazimirov valmisolekut kõikide ukse vahetamiseks.

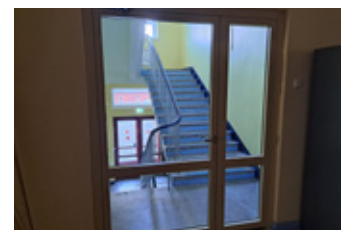

FOTO: Kuido Merits

Lisaks tuletõkkeuste vahetusele paigaldati ukseulgid, lukusad ja uksemagnetid. Koolipoolne panus seisnes vanade ukse eemaldamises, ukse ümbruste viimistluses ning nõrkvoolu rajamises uksemagnetitele.

14. novembril tuleb projekti läbiviija Tamsalu Gümnaasiumi tehtud filmima, osaleb tänulik koolilõpetaja ja ka vallavalitsuse esindajad.

OÜ Tammer on viimastel aastatel andnud väärtusliku panuse, tõstmaks laste turvalisust, vahetades igal aastal ühes lasteasutuses välja tuletõkke avatäited. Eesmärk on märgata ja panustada lasteasutuste turvalisusesse üle Eesti. Tammeri ukse on mõeldud tagama tule leviku piiramise vähemalt 60 minutiks.

FOTO: Andrus Freienthal

Mälestuspäeva ja rahupäeva tähistamine Kaitseväge Tapa linnakus

11.11.1918 lõppes I maailmasõda, mis oli kestnud üle nelja aasta. Euroopas mobiliseeriti sõjavägedesse ligikaudu 60 miljonit inimest. Esimeses maailmasõjas hukkus rinnetel ligikaudu 10 miljonit inimest ning kaudeid ohvreid oli veel ligikaudu 10 miljonit. Teiste riikide seas Suurbritannia ja Prantsusmaa kandsid väga suuri inimkaotusi. Seetõttu tähistavad need riigid iga aasta 11. novembril mälestus-

päeva ja rahupäeva, et mälestada sõdades langenuid. Käesoleval aastal möödus I maailmasõja lõpust 105 aastat ja 11.11.2023 tähistasid Kaitseväge Tapa linnakus baseeruvad Briti ja Prantsuse üksused koos Eesti kaitsevälastega seda päeva rivitusega ja pargade asetamisega linnaku mälestusmärgi juurde.

Vallavalitsust esindas ja aetas pärja abivallavanem Andrus Freienthal.

TEHNOÜLEVAATUSKESKUS.EE

Väljavahi tee 5, Põhjakeskuse kõrval

5358 9999

AVATUD IGA PÄEV

Sõiduauto alates 29.-

AutoKäpp OÜ

- autoremont ja hooldus
- summutite remont ja paigaldus
- õlivahetus
- varuosade müük ja tellimine

Väike 17, Tapa
telefon 5650 3420
e-mail kalleivainen@hotmail.ee

Tapa valla uued ilmakodanikud said kätte nimetunnistused

Lupäeval, 11. novembril toimus pidulik sündikirjade üleandmine Tamsalu kultuurimajas.

Lusikapeole olid kutsutud 17 poissi ja 24 tüdrukut, kes on sündinud ajavahemikul 1. mai 2023 kuni 31. oktoober 2023.

Vallavanem Riho Tell õnnitles värskeid lapsevanemaid ja andis pisikestele ilmakodanikele üle sündikirjad. Traditsiooniliselt kingitakse beebidele valla vapiga hõbelusikas ja raamat „Pisike puu“.

Kõik kes lusikapeole kohale tulla ei saanud, saavad kingi kätte vallavalitsuse kantseleist.

Sõnumed

FOTO: Stanislav Grebenjuk

“Minu päev isaga” toimus Tamsalus 1. novembril

Alustati väikeste tantsijate etteastetega ja ühise soojendusega ning seejärel võeti suund jalgpallile. Seejärel jätkati paberlennukite voltimisega ja viskevõistlustega. Isad said võimaluse õpetada lastele kõige nutikamaid lennuki voltimise viise ja lapsed omakorda isadele näidata, milliseid lennukeid täna päeval volditakse ja kuidas kaunistatakse. Võimlasse saabusid ka Kaitseliidu Tamsalu kandi esindajad, kes tutvustasid Kaitseliidu tegemisi.

Töötoas „Isaga koos lasteketiirus“ tutvuti treener Rain Kuresoo laskesuusatamise relvade ja sai proovida laskmist. Kogu ürituse jooksul võis osaleda joonistusvõistlusel „Minu isa hobid“, parimatele jagati auhindu ning valminud piltidest pannakse üles näitus Tamsalu Kultuurimajas.

Üritust korraldasid Tamsalu Kultuurimaja ja Tapa Valla Spordikeskus.

Sõnumed

FOTO: Stanislav Grebenjuk

Hubane Jäned Aida hotell avati pidulikult ja rahvarohkelt

Projekti teostamine – renoveerimine – on andnud uue elu endisele väsinud aidahoonele ja taastanud tema väärika väljanägemise. 160-aastase ajaloo aidahoone on muudetud uuele kliendisegmendile suunatud väärrikaks hotelliks.

Jäned Mõis OÜ tegevdirektor Enno Must ja juhatuse liige Elo Kallas tänasid paljusid partnereid ja

FOTO: E. Lööper.

abilisi, eriti aga ehitusfirmat Timtar Grupp ja Timo Tiis-

rit, Muinsuskaitseamet ja hädid töötajaid ning paljusid teisi kaasalööjaid.

Tapa vallavanem Valdo Helmela väljendas heameelt, et mitte kõige kergemal ajal on ühel ettevõtte jõudu ja võimekust selline projekt lõpuni viia nõnda, et ajaloo hoonetele leitakse väärrikalt vana säilitades uus sisu.

Jäned mõisa ajaloolisse aidahoonesse hakati hotelli rajama eelmise aasta sügi-

sel, alustati lammutamisest, alles jäid vaid välismüürid. Pärast keerukate ehitustööde valmimist on esimesel korral 12 kahetoalist numbrituba, teisel seminariruum abiruumidega, ka panipaigad ja ventilatsiooniseadmed.

Töödeks vaja minevast 1,1 miljonit eurost 200 000 saadi läbi EAS-i Euroopa Regionaalarengu fondi toetusena, 10 000 LEADER-i kaudu, ülejäänud jäi Jäned Mõis OÜ enda kanda.

Sõnumed

2353 last üle Eesti ootavad Inglipuu kingitusi

Maxima on alates 2009. aastast aidanud heade inimeste toel kokku koguda kingitusi, et viia jõulurõõmu tuhandetele vähekindlustatud perede lastele üle Eesti. Kaubandusketi poolt ellu kutsutud heategevuslik kingikampaania „Inglipuu“ on selle aja jooksul täitnud tuhandete laste salajasi jõulusoove.

Ka sel aastal kogus Maxima koostöös erinevate omavalitsuste sotsiaaltöötajate ning Eesti Lasterikaste Perede Liiduga kokku just nende laste jõulusoovid, kelle peredel puuduvad täna võimalused lapsele soovitud jõulukingituste tegemiseks. Kokku kogunes 2352 kingisoovi üle Eesti, millest 10 on Tapa laste omad.

Eesti lasterikaste Perede

Liidu president Aage Õunap ütles, et sel aastal koguti laste soovid kokku pisut teisiti kui varem.

„Varasematel aastatel küsime infot laste unistuste kohta nende vanematelt. Sel aastal andsime peredele märku, et ootame laste kirju koos nende soovidega posti teel, n-ö jõuluvana kirjaga. Algul arvasime, et tänapäeva lapsed on liialt harjunud e-kirjade saatmisega, kuid nii see ei olnud. Vaid mõne päevaga täitus meie kontor tuhandete kirjadega.“

„Asjad, millest lapsed unistavad, on lihtsad. Palju soovetakse sooje riideid ja jalatseid, voodiriideid, mänguasju, pliiatseid, plastiliini, LEGO klotse, kosmeetikat jne. Eriti sooviks tegid südame need kir-

jad, kus suuremad õed-vennad soovisid midagi väiksematele või mingit elamust, mida saaks terve perega koos nautida,“ lisas Õunap.

Heategevuslik Inglipuu jõulukampaania võimaldab igaühel panustada nende laste pühadesse, kel muidu jõuluringid saamata jääksid.

Algatuses kaasalöömiseks tuleb minna Maxima kauplusesse ning valida seal paiknevalt Inglipuult üks ingliske lapse nime ja sooviga ning osta talle kingitus. Kingituse saab koos inglise keelele anda pakkimata kujul kas poe infolletti või kassasse, kust Maxima selle õigeaegselt lapseni toimetab.

Inglipuud, millel ripuvad laste jõuluunistused, asuvad Maxima kauplustes üle Eesti. Kampaanias osaleb 48 poodi, neist Tapa on 2.

Inglipuu kampaaniaga soovatakse varuda kinke rohkem kui kahetuhandele lapsele. On piirkondi, kust kingisoove on laekunud 300 ringis, ja on kohti, kust soove tuli oluliselt vähem.

„Kui näeme kampaania keskel, et ühes või teises poes on kõik ingliskeed juba puult otsa saanud, siis toome neid teistest poodidest juurde. Nii saavad kõik soovijad võimaluse anda oma panus laste unistuste täitmiseks,“ ütles Maxima Eesti avalike suhete juht Ingrid Piirsalu.

Iga hooliv eestimaalane saab hakata ingliske, tehes Inglipuul olevale lapsele soovitud kingituse ajavahemikus 22. november – 15. detsember.

Heategevuskampaanias osalevad kauplused leiab Maxima Eesti veebilehelt www.maxima.ee.

FOTO: Paul Lääne erakogu

La bella Italia...

... meelitab paljusid eestlasi oma mere ja mägede, kultuuri, pasta või pitsaga, aga päris kindlasti ka veiniga külla tulema. Ja seda igal aastajal.

Lehtse kammerkooril oli pärast esimest koorifestivali Dolomiitides, kus osales kuskil 120 koori, ja edu Praha konkursil hammas verel. Koorivanem Agnes Naarits otsis uut kohta ja leidis mitmeid. Rimini konkurs Aadrja mere ääres paistis enamikule koorist aja ja kulutuste poolest kõige rohkem sobivat. Meie hakkajad dirigendid Tiit Tikkerber ja Jaanus Väljaots valisid laule konkursiks ja kontserdiks, proove sai tehtud parajasti, laululaager peetud ning oktoobri lõpus oligi aeg reisiks käes.

Lufthansa võttis meid jahedast Tallinnast peale ja viis Frankfurti kaudu Bolognasse, kust tellitud buss meid juba läbi üllatavalt maalilise lausiku põllumajandusmaastiku sõidutas. Väga korras ja hästi ära kasutatud väikestel põldudel rivistusid viinamarjaväetide read, viljapuude salgad, marjapõõsaste kogumid vaheldumisi järgmist külvi ootavate haritud põllulappidega. Mäed tervitasid meid silmapiirilt. Ja peagi olime Rimini eeslinnas Ricciones mere lähedal väikeses erahotellis.

25 kraadi sooja meile küll rannahooaja lõpuna ei tundunud ja lausa nõudis, et me end merre kastaks. Ah, kui mõnus!

Õppisime tundma Rooma-aegset iidset Riminit – Tiberiuse sild, triumfikaar, amfiteatri varemed, keskagegne Sismondo kindlus, kus paikneb Fellini muuseum, uhke raekoda, kirikud, Caesar ise seismas ühel väljakul. Poed ja tavernid meelitas oma veinide ja vürtsidega. Söögikohti väga otsida vaja polnudki, sest hotell kostitas meid hoolega. Rimini on esitatud Itaalia kultuuripealinnaks.

Järgmine päev pakkus meile esinemise Coriano kirikus, kus missa järel laulsime põhiliselt eesti heliloojate kooriteoseid. Veidi harjumatu oli ilusa kiriku pikk kaja, kuid laulud kõlasid hästi ja publik võttis meid soojalt vastu.

Meie kooris laulab vahva seltskond ja aega nad veeta oskavad. Õhtuti läks meil ikka lauluks ja pillimänguks lahti.

Konkursipäeva hommikul viis reis meid San Marinosse. See vana vabariik ühe 600 m kõrguse kaljumäe otsas oli põnev oma ajaloolise hoonestuse ja ilme poolest. Sinna jõudmiseks pidi bussijuht olema osav ja kindla käega. Trepid ja põhiliselt jalkäijate tänavad, kohati järsakute servad, tekitasid närvikõdi, sunnisisid peatuma ja imetlema iidseid märke ja huvitavaid detaile. Jalutaja seisatas tihti ka poekeste juures, sest eks kõigil oli koduste jaoks midagi kaasa vaja leida. Klassitsistlik katedraal avaldas muljet, kindluse müürid, tornid ja laskepessad tagasid kunagi siin tõelise julgeoleku. Politsei oli siin praegu napilt nähtaval ja ohte polnud. Maastik jäi kahjuks hämusse, kuid meri oli näha künnikliku ja orgudega lõhestatud ümbruse tagant. Tean, et San Marinos on ka jalgpallimeeskond, kuid väljakut selle mägi-riigi piires me küll ei leidnud. Lagedat ala selleks polnud kusagil.

Õhtupoole astusime üles festivalikonterdil Contarino teatrimajas. Konkursi kava esitamine sujus hästi, sest dirigentide käsi oli kindel, ja arvatavasti oleksid Marguste, Uusberg ja Tormis meiega ka rahule jäänud. Saadud I koha ja peapreemia kohaselt oleme oodatud veelgi laulma sellesse konkursisarja.

Elagu Lehtse Kammerkoor!

Paul Lääne

FIRST Global Challenge Singapuris 2023

Sten-Lenar Nirgi
Tamsalu Gümnaasium

FIRST Global Challenge (lühend FGC) on ülemaailmne robotikavõistlus, mida korraldab FIRST® (For Inspiration and Recognition of Science and Technology). Lisaks FGCle korraldab FIRST veel ka teisi sarnaseid võistlusi (FIRST LEGO League, FIRST Tech Challenge, FIRST Robotics Challenge). Kõik need võistlused on loodud, suunamaks eri vanuses noori tegelema teaduse ja tehnoloogiaga juba noorest east saati, et kasvatada uut põlvkonda, kes suudaks maailma probleeme lahendada.

FGC võistluse raames saab igal aastal igast maailma riigist üks tiim võimaluse oma riiki esindada ning sõita võistlustele. Sellel aastal oli 191 tiimi. FGC raames tuleb ehitada etteantud REV Roboticsi vahenditest robot, mis koostöös viie teise robotiga üle maailma lahendab 2,5 minuti jooksul ülesandeid. Roboti ülesandeks oli sel aastal 7 x 7 meetri suurusel platsil korjata kahe suurusega palle, mis kujundlikult tähistasid vesinikku ja hapnikku, ning neid transportida. Vesinik tuli viia ühe meetri kõrgusesse torni ning hiljem lükata see torni hapnikutorni alla. Hapnik tuli viia kahe meetri kõrgusesse torni või elektrolüsaatorisse ning sealt tiimi liikme poolt üle platsi hapniku torni visata. 2,5-minutili-

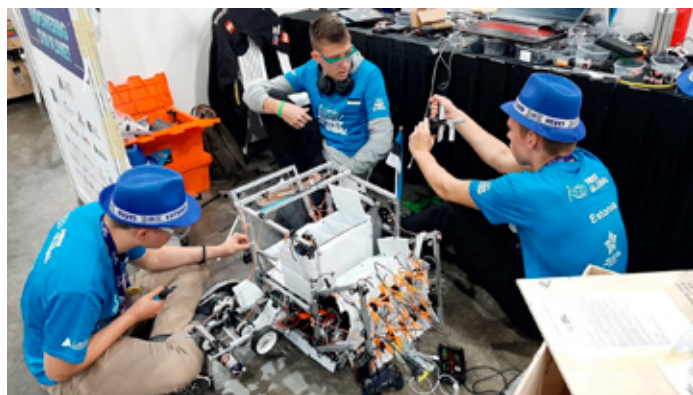

FOTO: Velle Taraste, haridustehnoloog

se matši lõpus tuli võimalikult paljudel robotitel ronida või sõita platsi keskel oleva konstruktsiooni sisse. Lisaks on igal aastal fookuses mingisugune globaalne probleem, mida uuritakse ning millele püütakse leida lahendusi. Kõige selle kõrval on olulisel kohal ka kaks dokumenti (Bill of Responsibilities ja Declaration of Interdependence), mis kirjeldavad väärtusi, mida tuleb võisteldes silmas pidada.

Võistluse ettevalmistus hakkas pihta juba juuni lõpus. Esimesel kohtumisel tegid meeskonnaliikmed omavahel tutvust, mängides erinevaid tutvumismänge. Suve jooksul toimusid meeskonna kokkusaamised Tamsalu Gümnaasiumis, üheskoos veetsime seal pool kuud kahekolme päeva kaupa, kooli lähel loal saime kasutada erinevaid ruume roboti ehitamiseks ning kokkamiseks. Robotika kõrvalt külastasime meeskonnaga Kukeossi (kus sai tehtud ka meeskonna ühispilt) ning madalseiklusparki. Eestis meil

võistlusväljakut roboti katsetamiseks ei ole ning isegi kui oleks, siis ei ole kõiki teisi tiime, kellega koostööd harjutada. Mõned nädalad enne võistlust sõitsime nädalavahetuseks Vilniusesse, kus saime kokku Soome, Läti, Leedu ja Ukraina tiimidega, et veidi koostööd harjutada ja robotit katsetada. Peale seda kokkusaamist tegime oma robotile veel mitmeid täiendusi.

Võistlustele teele asusime 1. oktoobri hilisõhtul Tallinna lennujaamast, vahemaandumiseks Helsingis. Singapuri jõudsime õhtul, korjasi me lennujaamast oma pagasi ning alustasime teekonda hotelli. Tänu taksoteenusele läks see kähku. Seejärel tegime kiire toidupoe külastuse, et hankida midagi head ja paremat hamba alla enne magama minekut. Sõime ja peagi heitsime magama, sest kogu meeskond oli kurnatud kolmeteisttunnisest lennust. Saabusime Singapuri kolm päeva enne võistluse algust ning oli meil vaba aega, et külastada erinevaid Singa-

puri tuntumaid vaatamisväärsusi ning hiiglaslikke kaubanduskuseid ja tutvuda kohaliku tehnikaturuga.

Teisel vabal päeval ehk 4.10.2023 külastasime Eesti saatkonda Singapuris, kus tundsime ennast nagu kodumaal. Meid võttis vastu Eesti suursaadik Singapuris Priit Turk koos saatkonna töötajatega. Saatkond oli väga hubane ning üks sein oli kaetud Eestist toodud männiokastega. Tutvustasime saatkonna töötajatele meeskonda, võistluse ajalugu ja ülesehitust, oma teekonda Singapuri ning kutsusime saatkonna töötajaid ka meile viimasel võistluspäeval kaasa elama. Järgmisel päeval seadsime end ümber võistluse korraldajate poolt organiseeritud hotelli.

Viienda päeva hommikul sõitsime juba Singapuri Expo, kus võistlus toimus. Hoone oli üüratu ning sissepääsust võistluspaika saamiseks oli vaja läbida poolekilomeetrine jalutuskäik mööda koridore ja treppe. Expo se jõudes registreerisime enda kohaloleku ning saime meeskonnasärgid, kaelakaardid ja muud nänni. Seejärel asusime oma meeskonnaala otsima, et see ära kaunistada ja võistlusteks valmis seada. Meeskonnaalas toimus sisuliselt kogu roboti kallal nokitsemine ning muu võistluseks ettevalmistav toimetamine.

Seitsmendal oktoobril läksime hommikul esimese asjana Expo, et hakata parandama robotit, et läbida tehniline kontroll, mis on eelduseks, et

pääseda üldse võistlusplatsile. Kui tehnilise kontrolli saime edukalt läbitud, oli käes aeg minna avatseremoonia proovile, mis kestis mitu tundi ja sisaldas kõndimist ja pikalt ühe koha peal seismist. Proovile järgnes ametlik avatseremoonia, kus tutvustati põgusalt iga tiimi. Avatseremoonia lõppes ka päeva ametlik osa.

Kaheksas oktoober algas samamoodi nagu viies päev – roboti parandamisega. See oli oluline, et roboti funktsioonid toimiksid piisavalt, et neid harjutusmängudel katsetada. Roboti parandamine toimus katse-eksituse meetodiga harjutusmängude vahel. Sel päeval olid ka esimesed edetabelimängud, mille põhjal selgus osa finaliste. Esimesed edetabelimängud olid kohati nagu sisseelamine võistlusele, sest punkte eriti ei õnnestunud saada ning platsiäärsed mängid alles viimistlesid koostööd ja roboti juhtimist. Peale Expo sulgemist liikusime edasi kultuuripeole ja õhtusöögile. Iga päeva õhtul pidasime ka meeskonnakoosolekut, kus analüüsisime päeva ning panime paika järgmise päeva strateegia.

Kaheksandal päeval jätkusid edetabeli mängud, kus robot hakkas juba natuke rohkem punkte meile koguma. Sellele vaatamata, olles saanud natuke infot teiste tiimide robotite kohta, tegime meeskonnaalas otsuse robot pooleldi ära lammutada ning teistugune lahendus ehitada. Täpsemalt eemaldasime robotilt viskemehhanismi ning asendasime selle suurema reservuaari-

ga pallide jaoks. Õnneks saime päeva lõpuks selle probleemi lahendatud ning ees ootas juba meeskondade õhtusöök, mis pani ka meie päevale punkti.

Üheksandal päeval toimusid viimased edetabelimängud ning seal selgus ka, et eelmise päeva riskantne otsus robot täielikult ümber ehitada tasus end ära, sest kogusime palju rohkem punkte kui eelnevatel mängudel. Kahjuks sellest ei piisanud, et kvalifitseeruda finaali. Finaali pääsesid edetabelimängude põhjal esimesed 24 tiimi, kuid üks lootuskiir siiski veel oli. Loosi tahetl pääses finaali veel kuus tiimi ning meile üllatuseks olime meie üks nendest kuuest tiimist. See tähendas, et tuli jälle robotit viimistleva hakata ning teiste tiimidega strateegiat arutada. Finaalis meil kahjuks eriti hästi ei läinud, aga lõpetasime kuue parema tiimi hulgas. Peale viimaseid finaalimänge oli aeg auhinna-teremooniaks, kust pälvisime sotsiaalmeedia ja ohutuse auhinna. Auhinnatseremooniale järgnes lõputseremoonia, mis lõpetas võistluse ametliku osa selleks aastaks.

Kümnenda päeva hommikul ehk 11. oktoobril läksime veel viimast korda linna peale kolama ning sõime üheskoos jäätist. Õhtupoolikul sõidutas korraldajate buss meid lennujaama, sest oli aeg pikaks öiseks lennaks Helsingisse, kust 12. oktoobri hommikul startisime juba Tallinna poole. Tallinna lennujaamas tervitasid meid sooja vastuvõtuga tuttavad ja lähedased.

Viimane Erasmus+ õpiränne Sloveenias

Marie-Johanna Kippar

Tapa Gümnaasiumi õpetajad ja õpilased osalevad kuni 2024. aasta märtsini Erasmus+ projektis „Loovad lähenemised kiusamise ja eelarvamuste ennetamiseks”. Projekti viimase õpirände raames külastati 15.–21. oktoobril Sloveeniast, täpsemalt Celje linna.

Sloveenia õpirändes osalesid õpetajad Anneli Kaasik, Siiri Klasberg, Eve Allsoo, Marie-Johanna Kippar, Birgit Afanasjev ja Liivi Liivak ning õpilased Grete Trofimov, Laura Milvaste, Reno Panov ja Veiko Proso. Kogu nädala plaan koostati meile Gimnazija Celje-Center kooli poolt.

Õpilasi võõrustasid Sloveenias kohalikud pered. „Mind võeti väga hästi vastu. Kaetud oli laud ja nad pakkusid mulle traditsioonilisi toite,” meenutab TG õpilane Grete esimest õhtut. Teisi noori valdasid samasugused emotsioonid – kõik tundsid end kohe nagu kodus. Ka meie, õpetajad, tundsim, et kool võttis meid väga soojalt vastu.

FOTO: Marie-Johanna Kippari erakogu

Sloveenias veedetud nädal oli tihedalt sisustatud. Külastasime asutusi, mille oluliseks eesmärgiks on noorte vaimse tervise toetamine. Samuti tutvusime kohaliku kultuuri ja ajaloo ning külastasime erinevaid muuseume. Eriti meelde jäi Museum of Madnessi külastus. „See avas silmi psühholoogiliste probleemide osas ning pani mõtlema, kas ja kuidas saavad inimesed psühholoogiliste muredega abi,” jagab Grete oma muljeid.

Esimesel päeval tutvustati meile kooli ajalugu ja sealset süsteemi. Meid viidi lausa

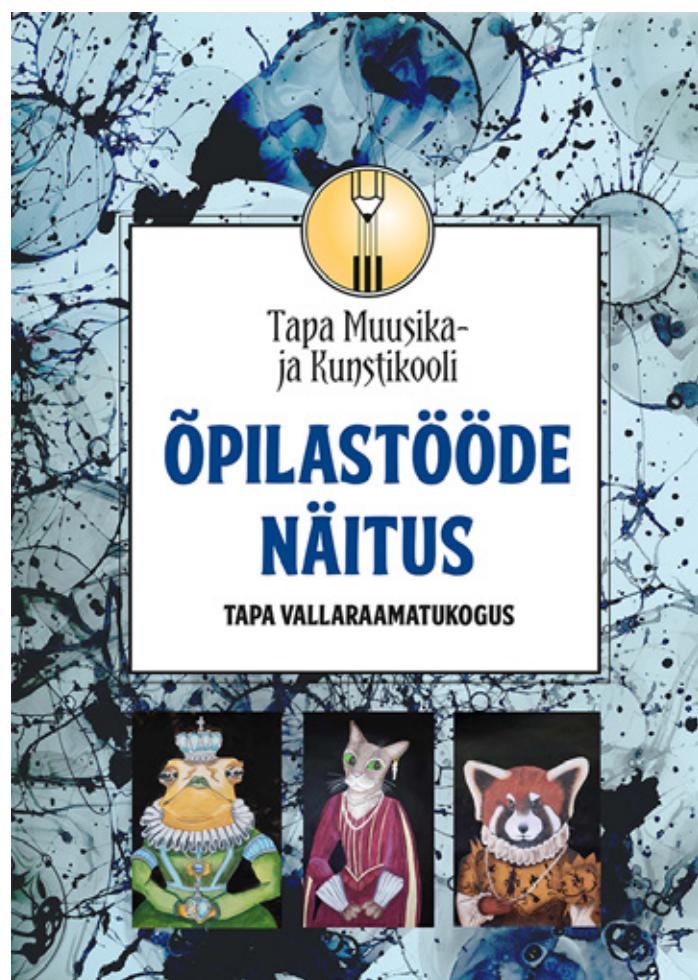
keldrisse ja näidati, millise vägeva põgenemistoa õpilased ise valmis on mõelnud. Õpirändes osalenud õpilased said võimaluse osaleda tundides ning näha, kuidas erineb nende õppetöö meie omast. Grete toonitas, et kõik selle kooli õpilased on väga viisakad ja õpihimulised. „Tore oli hommikul enne koolipäeva algust kohvikus käia ning kodu asemel hoopis väljas hommikust süüa,” muljetab Grete Eesti ja Sloveenia erinevusest.

Viimasel päeval vaatlesime õpetajatega, kuidas toimub Celje-Center gümnaasiumis õppetöö. Mina sattu-

sin tundidesse, kus valmistati ette näidendeid. Väga äge oli tutvuda selle protsessiga kõrvalt – igapäev oli oma roll ning kõik panustasid näidendi valmimisse. Oli näha, et õpetajad teevad tihedat koostööd ja loimivad erinevaid aineid. Võtsime vaadeldud tundidest ja vestlustest koolitöötajatega nii mõnegi idee endaga kaasa.

Õpetaja Birgiti emotsioonid peale välislähetust: „Tänu projektile saime näha ja kuulda, kuidas Sloveenias on üles ehitatud vaimset tervist toetav süsteem ning millist tuget pakutakse selles valdkonnas just noortele. Kuigi programm oli tihe, teemad tõsised ja sügavad, aitas Sloveenia kaunis loodus ja toredad inimesed muuta selle helgeks ja nauditavaks kogemuseks.” Ka Grete meenutab heldimusega õpirändel oldud aega: „Kogu reis oli täis toredaid hetki. Ma sain kaasa hea kogemuse ja palju mälestusi.”

Juba mõne kuu pärast saame meie võõrustada Gimnazija Celje-Center õpetajaid ja õpilasi ning tutvustada neile Tapa linna, meie kooli, õppeprotsessi ja Eesti kultuuri.

itivana

arvutiteenused, müük, hooldus, remont

Keskuse 1-2, Lehtse

E-mail: itivana@itivana.ee Tel: +372 5034227

Elu päästab ainult töökorras suitsuandur

Päästeamet

Juba 14 aastat kohustuslik olnud suitsuandur on paraku paljudes kodudes endiselt puudu. Päästeamet kontrollib järgmisel nädalal suitsuandurite olemasolu Eesti inimeste kodudes.

„Tööpoolet – suitsuandur on kohustuslik olnud juba väga pikalt, kuid nii toimunud tulekahjude kui ka erinevate uuringute ja küsitluste pealt näeme, et endiselt on see väga vajalik seade paljudes kodudes puudu. Seetõttu kontrollime

andurite olemasolu kogu Eestis,“ ütles Päästeameti ohutusjärelevalve osakonna juhataja Maret Rannala.

Kontrollkäigud toimusid 13.–17. novembrini kuni kell 19 õhtul. Kontrollile tegid Päästeameti inspektorid koos päästemeeskondadega. Kui andur on puudu või see ei ole töökorras, on võimalik trahvida kuni 40 euroga.

„Meie eesmärk ei ole trahvida, vaid saavutada see, et kodudes oleks nõuetekohaselt paigaldatud ja töökorras suitsuandur olemas. Teeme sellist mahukat kontrolli esi-

mest korda ja loodetavasti tuleb see inimestele meelde, et oma kodu ja pere ohutuse eest tuleb hoolt kanda, ning paneb neid selles suunas tegutsema,“ selgitas Rannala.

Kontrollkäikudel on Päästeameti inspektoritel ja päästjatel alati seljas ametlik riietus ning kaasas töötöend – kahtluse korral tuleb paluda ka töötöendi näitamist.

2023. aasta esimese 10 kuuga hukkus 28 tulekahjus 31 inimest. Suitsuandur puudus 20 elamiseks kasutatavas hoones (71%). 10 kuu seisus-

ga pääses 39-st kodu tulekahjust töökorras suitsuanduri olemasolul 84 inimest.

Tulekahju kiireks avastamiseks on hädavajalik, et igas majapidamises on töökorras suitsuandur. Tulekahju areneb eluohtlikuks väga kiiresti. Suitsu- ja vingugaasi tõttu võib eluohtlik olla ka küllaltki väike tulekahju. Elu päästab ainult töökorras ja õigesti paigaldatud suitsuandur.

6. novembril algas päästeameti tuleohutuskampaania, mis suitsuanduri vajalikkust meelde tuletab.

Lahti muukides kaevuvee reostumise müsteeriumit

Kersti Türk kliimaministeeriumi veeosakonna nõunik

kka ja jälle võib lugeda meediaväljaannetest inimeste kurtmisi vee kvaliteedi pärast. Kõrvalolevalt fotolt vaatab aga vastu käest lastud ja korra ära kaev ...

Inimesed ei teadvusta tihti, et oma kaevu korrasoleku eest ei vastuta keegi muu kui omanik ise. Näiteks on üheks väga levinud probleemiks liiga madalad kaevurakked, lisaks asuvad salvkaevud ka liiga madalates kohtades, andes nii pinna- ja liigveele vaba pääsu kaevu. Majapidamiste puur- ja salvkaevud saavadki oma vee just maapinnalähedastest põhjaveekihtidest, mis on inimtegevusest kõige rohkem mõjutatud.

KUIDAS SAADA SALVKAEVUST KVALITEETSET JOOGIVETT? Salvkaevu konstruktsioon peab olema selline, et see kaitseks põhjavett reostuse eest, tagaks kaevu vettandva osa puudade ja varisevate setete toetuse ning soovitud veehulga. Et vältida saastunud vee sissevoolu, peavad kaevurakked ulatuma vähemalt 70 cm kõrgusele maapinnast.

Kaev tuleb katta kaanega, et takistada sademevee, kõrvaliste esemete ja elusolendite kaevu sattumist. Luuk ja kaas olgu tihe, lukk terve ning tuulustoru koos kübara ja putukavõrguga.

Kui kaevukaane alla on paigaldatud soojusmaterjal, tuleb seda puhastada.

Vahetu päikesepaiste käes olevas kaevus tõuseb temperatuur suviti väga kõrgele. See pärast tuleb suveks kaanealune materjal eemaldada, et see ei muutuks bakterite kasvulavaks.

Salvkaevu ümber tuleb rajada veeluk, mis hoiab ära vee sissevoolu maapinnalt.

Salvkaevu konstruktsioon ei tohi kasutada vaid selli-

seid tooteid ja materjale, mis on ohutud nii keskkonnale kui ka inimese tervisele.

Kaevu sisemust tuleks visuaalselt kontrollida vähemalt kord aastas.

Vee värvus, sade ja maitse annavad küll üldpildi vee kvaliteedist, kuid ei näita siiski võimalikku bakterioloogilist või keemilist reostust. Seetõttu on vajalik kord paari aasta jooksul võtta ka veeproov ja lasta seda laboris analüüsida.

Salvkaevu remonttööd ja puhastamine on mõistlik ette võtta suvisel perioodil, kui põhjaveetase on kõige madalam.

KUIDAS OMANIK VÕIB TAHTMATULT ISE OMA KAEVU VETT REOSTADA?

Reostus võib kaevudesse sattuda omanike enda tegevuse(tuse) tõttu, kui salvkaevu ümbrus on jäetud hooldamata.

Omanik saab omalt poolt ära teha nii palju, et vältida potentsiaalset reostusallikate sattumist salvkaevu vahetuse ümbrusesse, jälgib visuaalselt salvkaevu olukorda, võtab regulaarselt veeproove ja toimetab need laboratooriumisse ning vajadusel reageerib kiirelt reostuse tekkimisele. Salvkaevu hooldamistööde hulka kuuluvad kaevu süvendamine, sette väljapumpamine, murenenud kaevurakete väljavahetamine, rakete vaheliste pragude tihendamine, kaevu suudme ümbruse tihendamine savilukuga, rakete pesu ja vajadusel kaevu kaane väljavahetamine. Kõik salvkaevud tuleks pärast rajamist või ümberehitamist desinfitseerida, kuna nende tööde tagajärjel võib salvkaevust võetav vesi saastuda.

Kõigi kaevudega seotud tööde tegemise võiks usaldada asjatundjatele. Puurkaeve võivadki rajada, ümber ehitada ja lammutada isikud, kellel

on majandustegevuste registris hüdrotehnoloogiliste tööde tegevusluba.

KUIDAS HINNATA PUURKAEVU SEISUKORDA?

Visuaalse vaatlusega on puurkaevude tehnilist seisukorda keeruline hinnata, küll aga on selleks olemas professionaalsed meetodid. Mingil juhul ei tohi puurkaevu maapinnale ulatuv manteltoru osa olla nähtavate vigastustega ning kaev peab olema suletud kaanega.

Geofüüsikalised meetodid võimaldavad kontrollida puurkaevude konstruktsiooni, juhtides kaevu sonde, elektrilisi signaale või laineid. Näiteks kavernomeetria on meetod, kus puurkaevu viidud sond mõõdab üles kaevuõõnes esinevad õnarused ja kitsused, võimaldades suhteliselt suure täpsusega määrata puurkaevu läbimõõtu selle eri osades, manteltorude paigaldussügavust, nende ühenduste asukohti ja ka kvaliteeti. Kivimite tiheduse mõõtmise geofüüsikaline meetod võimaldab puurkaevus määrata kivimikihti lastuvuspiire ja hinnata manteltorutaguse isolatsiooni kvaliteeti.

Puurkaevuõõne videovaatlus võimaldab vaadelda puurkaevu sisemust ja nähtut salvestada. Kaevu saadetakse kaabli otsas spetsiaalne kaamerasond, mis puurkaevuõõnt valgustab ja võimaldab seda filmida. Videouuringu abil saab määrata veetaset puurkaevus, manteldus- ja puurimissügavust, anda hinnangu vee liikumisele kaevus, leketele ning torutaguse

isolatsiooni kvaliteedile, torude ja filtrite sisepinna seisundile, filtrite ummistumisele ja ka ümbritsevate kivimite koostisele.

HALVAS SEISUS PUURKAEV - OHT PÕHJAVEELE

Kaevuomanik on kohustatud konserveerima üle ühe aasta kasutusest väljas olnud puurkaevu. Samuti peab ta lammutama kasutamiskõlbmatu, põhjavee seisundile ohtliku või kasutusotstarbe kaotanud puurkaevu, kuna sellised kaevud on põhjaveele suureks ohuks.

Soovides pikalt kasutada puurkaevu uuesti kasutusse võtta, tuleb korraldada kaevu puhastuspumpamine. Seda ka siis, kui puurkaev võetakse kasutusele rohkem kui neli kuud pärast selle rajamist.

Kui keegi leiab looduses mahajäetud ja ilmselgete kahjustustega puurkaevu või kaanega sulgemata kaevu, tuleks sellest teavitada Keskkonnametit või kohaliku omavalitsuse üksust.

KA RIIK PANEB ÕLA ALLA

Alates 2018. aastast tegutseb hajaasustuse programm <https://www.rtk.ee/meede-hajaasustuse-programm>, mille eesmärk on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ja aidata seeläbi kaasa elanike arvu püsimisele hajaasustusega maapiirkondades.

Programmi raames toetatakse tegevusteks on muuhulgas ka majapidamises joo- givete kättesaadavuse tagamine ja elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimise tagava süsteemi rajamine. Toetust on võimalik taotleda kohalikest omavalitsustest, mis pakub taotlejale ka vajalikku infot meetme tingimuste kohta. Selleks aastaks on toetuste vastuvõtmine lõppenud ja programm suletud, küll aga avatakse tuleval aastal programm taas.

KARTUL SIMUNAST
TELLI KARTUL KOJU
WWW.KARTULIPEALINN.EE
51942122
KARTUL SIMUNAST

Tapa Ehitus
teostab järgmisi töid:

- omaniku järelevalve
- hoonete renoveerimine
- katuste ehitamine
- välisseinte soojustamine
- vundamenditööd
- duširuumide, saunade, kuuride ehitamine
- aedade ehitamine
- kiviterrasside ja puitterrasside ehitamine
- siseviimistlustööd (siseruumide viimistlus, ehitamine).

telefon 5343 7995
e-mail info@tapaehitus.eu

TIDRIKU PUIT OÜ

Ostame:
kasvatat ja virnastatud võsa
looduskaitsealuseid kinnistuid
raiejäätmeid
raieõigust
Pakume:
kraavide puhastamist
väljaveoteenust
lõikusteenust
metsamaterjali vedu
Müüme:
küttepuid

Telefon: 53854412
E-mail: tidikupuit@online.ee
tidikupuit.ee

TERESA
ABIVAHENDIKESKUS

Rakvere Teresa
Laada 14, Rakvere

+372 322 3922
E-pood:
www.teresa.ee

- Uriinipidamatusete toodete müük
- (Inva)abivahendite rent ja müük
- Tasuta nõustamine
- Võimalik kasutada riiklikku soodustust!

Teid teenindab:
Reet Pähklmägi

Avatud
E-T 9-18
K-N 9-16
Lõuna 13-13:30

VL Valgejõgi: muutuste aeg

Alari Kirt
volikogu liige

Kaks aastat valitsemisvastutust kanda sai selle aasta oktoobris VL Valgejõgi jaoks läbi. Oli väga huvitav ja vastutusrikas periood. Valla finantsseis oli ja on endiselt väga keeruline ning see seadis piirangud võtta ette suuri investimisprojekte. Loomulikult oleks saanud rohkem võtta laenu, kuid seda teed me minna ei soovinud. Laen tuleb alati tagasi maksta, mistõttu olime selles osas tasakaalukad. Aga muutuste ajad on alati ka endasse vaatamise ajad. Tuleb esitada küsimusi, miks nii läks ja mida saaks teisiti teha, kuidas edasi. Kindlasti ei ole VL Valgejõgi kunagi soovinud iga hinna eest, minetades oma põhimõtteid, võimu hoida. See ongi põhjus, miks leiame end täna opositsioonist. Meie üks põhimõtteid ja valimislubadusi oli hoida valla poliitiline võim ehk volikogu ja täitevvoim lahus. Valla kulude kokkutõm-

bamisel ja tulude suurendamisel nägime oluliselt kiiremaid ja jõulisemaid muudatusi. Seda selleks, et jätkuks raha vajalike investeeringute tegemiseks, et tõsta Tapa valla elukvaliteeti ja saaks maksta väärilist töötasu üle neljasajale valla eelarvest palga saavale inimesele. Just viimase osas näeme, kui lihtne on hea ametnik kõrgema palgaga „ära osta“ ja kui keeruline on tema asemele uus leida. Paraku ei täitnud täitevvoimu esindaja valik selles osas meie ootusi, mis viiski käimasoleva võimukriisini.

Mõned olulised ettevõtmised ja toekspidamised said siiski selle lühikese ajaga teoks või algatuse.

1. Nagu juba öeldud, seisme viimase hetkeni selle eest, et valla juhtimine oleks apoliitiline ehk et oleks tagatud võimude lahusus valla juhtimises: volikogu täidab seadusandlikku ja vallavalitsus eesotsas vallavanemaga seaduse täidesaatja rolli ehk vallavalitsus ja vallavanem oleks apoliitilised. See oli meie üks olulistest valimiseelsetest lubadustest. Oluline on

see seetõttu, et tagada läbipaistvam vallajuhtimine, mis välis- tak „onupojapoliitika“, võimu kuritarvitamise ning populistlike ja valla elanikele ebavajalike ressursside raiskamist soodustavate otsuste langetamise. Nüüd aga saame leheveergudelt lugeda, et volikogu esimees olla liiga palju sekkunud valla juhtimisse. Kui asjad ei liigu ja volikogu liikmetelt hakatakse uurima, millal vallavanem võiks saadetud kirja- le või volikogu liikmete pärimisele vastata, siis loomulikult tuleb sellele reageerida ja tähelepanu juhtida.

2. Pidasime väga oluliseks moodustada volikogu komisjoneid sellisel, et sinna kuuluksid asjatundlikud inimesed igast valla piirkonnast.

3. Volikogu istungid said reaalarajas vaatamise võimaluse, mis leidis kohest positiivset tagasisidet valijatelt.

4. Tegelesime kasutuseta hoonetega, näiteks Vajangu kortermaja lammutamine.

5. Alustasime ettevõtluspiirkonna rajamist Tapa sõjaväelinnakusse, elamupiirkondade rajamist

Tapale, Tamsallu ja Jänedale ning leidsime sobilikke alasid veel lisaks nii Lehtses kui Porkunis.

6. Otsustasime osaleda Lääne-Viru turismiarenduse suurprogrammides, et info meie valla kaunistest kohtadest jõuaks huvilisteni ning seeläbi areneks valla turismiettevõtlus.

7. Alustasime Jänedal spordihoone välispiirete korrastamisega.

8. Juhtisime eelarvet sellisel, et 2022. eelarveaasta lõpu tulem oli 1,2 miljoni euroga positiivne ning 2023. eelarveaasta tuleb tõenäoliselt sarnase tulemusega. Eelarve koostamise hetkel võis olla küll kulude poolelt suurem, kuid tuleb vaadata tulemust. See näitab, et valda on juhitud hästi ja aastalõpu tulemus on jäänud ikkagi positiivseks.

9. Suurte raskustega, kuid siiski, alustati valla omanduses oleva kinnisvara ülevaatust ja vähekasutatud kinnisvara võõrandamist.

10. Julgesime vaadata otsa hooldekodude teemale. Algatasime sammud, et see teenus erakätesse usaldada.

11. Lõime „Alustava haredustöötaja toetust“, millest juuba tänavu toetatakse mitut meie

laste ja noortega toimetavat inimest.

12. Valla haridus- ja noorsootöö arengukava tegevuskavas julgesime teha muudatusi ja neid ka ellu viia.

13. Tapa linna koolid said ühendatud, millega sai pandud alus jõulisemale eesti keele õpetamise muukeelsete laste seas.

14. Loodud on Tapa valla noortekeskus. Loodame noorsootöö arendamise jätkumisele ning et tähelepanu jaguks igasse piirkonda.

15. Paljud hooned said loa ühineda kaugküttega, mida nad olid ammu oodanud – paraneb keskkond, hooned muutuvad ohutumaks.

16. Mitmed pikalt seisnud algatused said käima lükatud, näiteks Vajangu külamaja saatus.

17. Algasime vabaaja toetuste süsteemi muutmise.

18. Inimeste arv vallas on pöördunud kasvutrendi.

19. Panustasime isamaalisesse kasvatusse, tihendades koostööd jõustruktuuridega (Kaitseväge, sh 1. jalaväebriigaad, PPA, Pääste, Kaitseleit). Kaitseleit on Tapa vallas aastatel 2022–2023 suurendanud

osalust Tapa valla poolt korraldatud isamaalistel ja muudel üritustel (linnapäevad jms), samuti on 2023. aastal aktiivsemat tööd alustanud KL noorteorganisatsioonid (Noored Kotkad, Kodutütred).

Paraku jäid venima ja/või ei leidnud lahendust kergliiklusteed Jänedal ja Uudeküla-Porkuni, ventilatsioonisüsteemide uuendamine valla hoonetes, koolides ja lasteaedades, kütetrasside haldamise küsimus Tapa, Vabadussõja langenute mälestuseks ausamba rajamine Tapa, uue lasteaiahoone rajamise ettevalmistus Tapa linnas jne.

Soovime uuele koalitsioonile edu ja kainet mõistust „arendada valda stabiilselt, avatult ja kogukonda kaasavalt ning hõlmata kõiki piirkondi“ (kohaliku omavalitsuse korralduse seadus), sest just see ongi volikogu liikme kohustus.

VL Valgejõgi tänab kõiki oma poolehoidjaid ja koostööpartnerit, kellega koos panustati kahel viimasel aastal koduvalla arengusse. Seisame opositsioonis olles oma väärtuste eest ning toetame mõistlikke valla arengut puudutavaid algatusi.

30 aastaga stagnatsioonis

Virumaa Teataja kirjutas eelmise aasta septembrikuu alguses „Rahahädas Tapa vald tahab arvete tasumiseks laenu võtta.“

Pöördusin 21. detsembril 2022 avaliku kirjaga TAPA VALLAVALITSUSE JA TAPA VALLAVOLIKOGU LIIKMETE poole – „MAKSUMAKSJA RAHA PÕLEB HELEDA LEEGIGA“ –, kus juhtisin tähelepanu mitmetele kasutult õhtust hommikuni põlevatele valgustustele ja energia säästmise võimalustele Tapa vallas. Sealhulgas Tapa Linnaraamatukogu ja Kooli tn laste mänguväljaku valgustus põleb õhtust hommikuni. Tamsalu moonakamaja, rahvasuus Kukulossi valgustus põleb õhtust hommikuni.

Paraku mitte keegi eelpool nimetatud isikutest ei pidanud vajalikuks selle tee-

mal midagi arvata, vaatamata sellele, et kõik need inimesed osutusid valituskohaliku omavalitsuse volikogu valimistel 2021 Tapa vallas, et kaasa rääkida oma valla arengus.

Vastas Tapa valla teede ja liikluse spetsialist Jaanus Annus ja andis enda vastulauses teada, et Tapa Vallavalitsus tänab esitatud ettepanekute eest ning teatab, et nendega on arvestatud ja arvestatakse ka edaspidi.

Kui lihtsalt antakse lubadusi, mida on võimalik ka sama lihtsalt täitmata jätta, sest õues on novembrikuu 2023, ja midagi pole muutunud.

Kas olemegi jõudnud 30 aastaga stagnatsiooni???

Tapa valla elanik
S. Meos.

TAPA VALLAVALITSUSE KOMMENTAAR

Haldusosakonna kogemus on vastupidine hr Meosi kirjas öeldule, kõik tänavavalgustusega seotud pöördumised rõhutada pimedal ajal suurema valgustatuse vajadust.

Seega võime väita, et valdav enamuse vallarahvast soovib valgustatust meie asulates ja kokkuhoiu saavutamise tänavavalgustuse rekonstrueerimisega ja kaasaegsete valgustite paigaldamisega. Samuti oleme juba möödunud sügisest alates reguleerinud tänavate ja parkide valgustust nii, et see hakkab tööle hiljem (videvikus) ja lülitub välja varem (enne valgenemist).

Samal ajal tunnistame, et argumentideks jäävad suurem turvalisus, säästlikum valgustus. Seetõttu jälgib haldusosakond ka edaspidi valgustuse reguleerimist, näiteks ei pea öösiti kõik kergteede tuled põlema.

Suurt kokkuhoidu tänavavalgustuse osas annab käesoleval aastal lõpetatud Tapa valla tänavavalgustuse kaasajastamise suurprojekt. Projektiga alus-

tati 2021. aasta lõpus ja tööd lõpetati käesoleva aasta suvel ning selle tulemusena rajati täiesti uus ja kaasaegne LED-valgustustehnoloogiaga tänavavalgustus Jänedal, Tapa (u 80–90% linnast), Tamsalus ja Vajangul. LED-valgustid annavad elektrienergia kokkuhoidu, võrreldes laialdaselt kasutuses olnud naatriumlampidega, ligikaudu 50%.

Nii võib kokkuhoid olemasolevates hindades ulatuda kuni 30 000 euroni aastas. Lisaks märkimisväärsele rahalisele kokkuhoiule saime asulatesse tehniliselt kaasaegse, pika tööea ja tugeva valgusvõimsusega tänavavalgustuse.

Kaasaegne tänavavalgustus kaunistab elukeskkonda ja suurendab turvalisust pimedal ajal. Arvamuse autori poolt mainitud paikadesse: Tamsalu Tamme-park, Tapa raamatukogu, mänguväljak ja mujal, ongi täiesti läbimõeldult ja teadlikult rajatud kaasaegne, ilus ja ökonoomne valgustus.

TAPA VALLAVALITSUS

VALLAVALITSUSE 42.-45. ISTUNGITE OTSUSEID

- Kinnitada Tapa vallale kuuluvate korterelamute halduskulu määrad ja liigid alljärgnevalt: Haldusteenus 0,25 €/m²; Hooldusteenus 0,25 €/m²; Kinnisvara heakorrad 0,25 €/m²; Remondifond 1,25 €/m².
- Rahuldada Tapa valla alustava ettevõtja toetuse taotlusvoorust esitatud taotluse ja määrata alustava ettevõtja toetus järgmiselt: Karl Lavone, projekt „Kotkasilm Motors OÜ“ – tulenevalt projekti mõjust valla üldisele arengule ja võttes arvesse Tapa valla eelarve võimalusi.
- Seada sundvaldus N. R. Energy OÜ (registrikood 12364776; edaspidi OÜ) kasuks järgmisele kinnisasjale: Lääne-Viru maakond, Tapa vald, Tapa linn, Jaama tn 4 (katastritunnus 79101:008:0460, sihtotstarve 100% elamumaa, pindala 1312 m²).
- Muuta Tapa Vallavalitsuse 05.04.2023 korraldust nr 27 „Tapa Valla Spordikeskuse tasuliste teenuste hinnakirja kehtestamine“ ja lisada hinnakirja alates 02.11.2023 järgnevad teenused punktide 4.14 ja 19.6 all: Tapa Valla Spordikeskuse teenuste hinnakiri: hommikuujumine: täiskasvanu 4.00

- €/õpilane, pensionär 3.00 €; 19.6 pesu pesemine (masinatäis) 5.00 €.
- Anda Tapa Vallavalitsuse hallatava asutuse Tapa Gümnaasiumi valduses olev Tapa linnas Pargi tn 12 kinnisasjal asuva spordirajatis, Tapa Gümnaasiumi staadioni märgitud ala valitsemine üle Tapa Vallavalitsuse hallatavale asutusele Tapa Valla Spordikeskus. Staadion tervikuna jääb Tapa Gümnaasiumi ja Tapa Valla Spordikeskuse ühiskasutusse.
- Anda ehitusluba elamu (ehitisregistri kood 107004408) lammutamiseks, asukohaga Tapa vald, Rägavere küla, Nõmmiku.
- Anda kasutusluba aadressil Tapa vald, Tapa linn, Õie tn 9 asuvale elamule (ehitisregistri koodiga 121271879) kasutamise otstarbel üksikelamu.
- Tunnistada korteriomandi Uus tn 18, Tapa linn, Tapa vald, Lääne-Virumaa (Tartu Maakohtu kinnistusosa registrios nr 4620750) kirjaliku elektroonilise enampakkumise võitjaks Landex Kinnisvara OÜ, registrikood 12658377, keda esindab Grigori Tustanovski.
- Anda ehitusluba kaubandushoone (ehitisregistri kood 121412355) püstitamiseks asukohaga Tapa vald, Tapa

- linn, Pikk tn 3.
- Tunnistada hoonestatud kinnistu Tuleme, Läste küla, Tapa vald, (Tartu Maakohtu kinnistusosa registrios nr 22804550), katastritunnus 9201:001:0472, pindala 2 108, sihtotstarve 100% elamumaa, elektrooniline enampakkumine nurjunuks.
- Võõrandada kirjaliku enampakkumise korras läbi elektroonilise oksjoni veebiportaali Osta.ee portaali kasutustingimustel järgmine Tapa vallale kuuluv korteriomand:
 - korteriomand (garaažiboks) asukohaga Tamsalu linn, Saare tn 4/1, korteriomand nr 13, mille üldpind on 35,5 m²) alghinnaga 750,00 (seitsesada viiskümmend) eurot;
 - korteriomand (garaažiboks) asukohaga Tamsalu linn, Sääse tn 7, korteriomand nr 16, mille üldpind on 15,4 m²) alghinnaga 500,00 (viissada) eurot.
- Määrata Tapa valla haldusterritooriumil Tapa linnas Ülesõidu tn nr 7910097 km 0,286 ja km 0,311 ühistranspordi liini ühissõidukipeatuse kohanimedeks Haigla.
- Stopp koodid: 5901252 -1 parempoolne, 5901253 -1 vasakpoolne.

STELLANA KAUPUS ON ALUSTANUD KODUTEHNIKA MÜÜKI, PAKKUNDES VALIKUT PARIMATEST KODUTEHNIKA BRÄNDIDEST. VÕIMALIK ON TELLIDA KA KODUMASINATE TUPPA TRANSPORTIMIST, NENDE ÜHENDAMIST JA VANADE UTILISEERIMIST. MEIE KAUPUS ASUB PAIDE MNT 77, TAPA. OOTAME TEID KÜLLA! ESMASPAEVAST REEDENI 9.00-17.00 LAUPÄEVAL 9.00-15.00

Väikefirma teeb sise ja välisehitustöid. Tel. 58068378

OSTAN
IGASUGUSEID VANU FOTOSID JA KOOLILÕPU MÄRKE
TÜRI FOTOGRAAF
RENÉ VIJAT
Tel 525 8325
reneviljat@gmail.com

AEGVIIDU.
Zoomakliinik
LOOMAARSTI VASTUVÕTT JA KODUVISIIDID
TEL 510 5973
aegviiduloomakliinik@gmail.com

KUHU MINNA?

TAPA RAAMATUKOGU

- 6. detsembril kell 14 Tapa raamatukogu teenindusosakonnas: külas on ajaloolane, genealoog ja nimeteadlane Fred Puss
- I korrasel Maiga keraamika ja käsitööd
- II korrasel Riina Feklistovi origamitööd
- I ja II korrasel Tapa Muusika ja Kunstikooli õpilastööde näitus

TAMSALU RAAMATUKOGU

- Näitus „Rännak nukumailmas“ (kuni 9.12.)

Rohkem Tapa valla raamatukogude tegemiste kohta:
<https://tapark.ee/>
<https://www.facebook.com/tapa.valla.raamatukogu/>

TAPA KULTUURIKODA

- 24. novembril kell 18 Tapa valla muusikapäevade laste- ja noortekontsert „Viru viisid“.
- 1. detsembril kell 19 komöödiateatri etendus „Lumevangis“. Piletid 21/23 kultuurikoja kassas (T-N kell 14-18).
- 3. detsembril kell 12 Jüri Lina kunjundlik dokumentaalfilm „Hermese varjus“. Tundlikke vaatajaid hoiatatakse erakordselt jõhkrate vägivaldsuste eest! Filmi ei soovitata vaadata alla 17-aastastel lastel. Ta-suta.
- 3. detsembril „Äratame jõuluime...“. Kell 14.30 Tapa Jakob kirikus adventikontsert. Kell 15.35 jõulutule jagamine Tapa linna keskväljakul. Tantsuklubi Momento ja Virge tantsulapsed, kuum glögi ja piparkoogid.
- 5. detsembril kell 16 ja 19 biograafilise draamafilmi „Napoleon“. Piletid 4/6 müügil Piletimaailmas ja kultuurikoja kassas (T-N kell 14-18).
- 8. detsembril kell 11 laste- ja noorteteater Reky jõuluetendus „Päkapiku unistus“. Pääse 12 eurot. Piletite müük ja broneerimine kultuurikoja kassas (T-N kl 14-18) või e-postil info@tapavallakultuur.ee.
- 10. detsembril kell 13 Tapa Linna Orkestri ja Väägvere Pasunakoori adventikontsert. Sissepääs prii.
- 14. detsembril kell 18 Tapa Muusika- ja Kunstikooli jõulukontsert.
- 17. detsembril kolmanda advendi kogupereesiklus. Kell 12-13.30 päkapikujaht kesklinnas. Kogunemine kultuurikoja, võistkondade registreerimine (lubatud 2-6 liiget, pered, sõpruskonad jne, vanusepiiranguta), raja ja ülesande tutvustamine, mängu algus. Osavõtt tasuta, aga võimalus võita toredaid auhindu!
- 19. detsembril kell 16 ja 19 kogupere esiklusfilm „Wonka“. Filmi aluseks on Roald Dahl'i ikooniline, kõigi aegade enimmüüdud lasteraamat „Charlie ja šokolaadivabrik“.
- 29. detsembril kell 21-03 üheksaküm-nendate stiilis aastalõpupidu. Pari-maid retrorütm mängitab retrodiskor EINAR KAPP. Kell 00 BLACK VELVET. Avatud kokteilibaar ja retrokohvik, teid ootavad üllatused, meelelahutus-programm ja tants, tants, tants. Dress code: silmatorkavalt üheksakümnen-dad! Pääsmed kuni 10. detsembrini 15 eurot, peopäeval 20 eurot. Kohtade broneerimine: info@tapavallakultuur.ee, tel 5559 5461.

TAMSALU KULTUURIMAJA

Ajutiiselt avatud: E 13.30-18.00, T 14.30-18.00, K 11.30-18.00, N 13.30-18.00, R 11.30-18.00.
 Muul ajal vastavalt sündmuste graafikule ja kokkuleppele.
 Muudatused ei mõjuta ringide tööd, ringid pääsevad ikkagi majja neile vajalikul ajal!
 Kassa avatud 1 tund enne ürituse algust.

- Kolmapäeviti kell 18 toimuvad kultuurimaja kohvikus „Jõulukaunistuste töötöad“. Juhendaja Marje Leht, marje1980@hotmail.com. Osalustasu 10 €

kord. Tule ühine ja teeme mõnusa seltskonnas käsitööd!

- 24. november kell 18 hingedekeuu kontsert. Esinevad: Pille Lill (sopran), Oliver Kuusik (tenor) ja Riina Pikani (klaver). Kontsert on tasuta!
- 27. november kell 19 Rakvere Teatri etendus „Kõike head, vana toriseja“. Pilet 21 €, sooduspilet 18 €. Piletid müügil Piletimaailmas.
- 29. november kell 13 Tamsalu eakate klubi: Vestlusring. Meie kandi eakad on oodatud ühinema klubi tegemistega!
- 3. detsember kell 16 advendiaja avamine Tamsalu Kukulossis.
- 6. detsember kell 13 Tamsalu eakate klubi: Räägime nigelapäevast! Meie kandi eakad on oodatud ühinema klubi tegemistega!
- 9. detsember Tamsalu eakate klubi: Jõulupäev Voose Päikesekodus. Lisa-info: Maia Heinsoo, 55971302.
- 10. detsember kell 16-19 maalimise töötuba „Kunagi pole liiga hilja olla õnnelik“. Eelnev maalimisõigus ei ole vajalik, juhendamine on individuaalne. Registreerimine: kruuseve2310@gmail.com; 517 5798. Osalemistasu 43 €. Hind sisaldab maalimisvahendeid, lõuendit, transporti, juhendamist. Töötuba toimub, kui on vähemalt viis osalejat.
- 13. detsember kell 13 Tamsalu eakate klubi: Jõuluootus, jõuluuletuste lugemine. Meie kandi eakad on oodatud ühinema klubi tegemistega!
- 16. detsember kell 15 Tamsalu Kultuurimaja isetegevuslaste jõulukontsert „Sedamoodi jõulud“. Esinevad kultuurimaja lauljad, tantsijad ja pillimängijad. Kontsert on tasuta.
- 29. detsember kell 20 Tamsalu kultuurimaja sünnipäev ja aastalõpupidu! Tantsuks ansambel Retronid. Pilet 10 €. Toitlustab Helmar Catering (telli suupisted lauale: 5672 4987). Broneeri laud: kerti.relli@tapavallakultuur.ee, 5904 5288.

Jälgi meie tegemisi Facebookis ja Instagramis: Tamsalu Kultuurimaja

LEHTSE KULTUURIMAJA

- 3. detsembril kell 10 LEHTSE 4. PINKSI PÜHAPÄEV Jätkub XXII hooaeg! Osalema oodatud kõik huvilised: mehed, naised, poisid, tüdrukud. Mäng turniiridena. Registreerimine algab 9.30 ja lõpeb 9.55! Täiskasvanud 10 €, õpilastele tasuta.
- 4. detsembril kell 13 Klubi Ehavalgus TEGELUSED.
- 7. detsembril kell 18 Lehtse Käsitööseitsingu ÕPITUBA kõigile huvilistele: taaskasutuse 1000 varianti
- 9. detsembril kell 11-14 LEHTSE JÕULULAADAKE. ÕNNELOOS - iga loos võib-dab! Müügil käsitöid, uusi riideid, ehteid ja mitmesugust jõulunänni kinkimiseks - PAKKUGE! Oodatud ka toiduainete pakkujad! Kell 12.00 JÕULUKONTSERT KÕIGILE. Müügisoovi korral võta ühendust kultuurimajaga! Tel: 52 18 398; info@lehtsekultuurimaja.ee
- 10. detsembril kell 12 LEHTSE KÜLA-KILB 4. mäng - jätkub XXII hooaeg! Täiskasvanud 5 €, õpilastele tasuta. Võistkond kuni 4 liiget. Mängud kesta-vad aprillini. Oodatud kõik nupukad, sest mäluhängus ei ole kaotajaid!
- 16. detsembril kell 20 JÕULUKOHVIK KÕIGILE. Mitmekesine eeskawa Lehtse Kammerkoori rahvalt. Tantsuks ansambel KRUIIS ja ERWIN LILLEPEA. Puhwet Kirsimari. Hea mõte oleks registreeruda 15. detsembriks, et saada oma seltskonnale mõnus koht! Osamaks: 10 €. Info: 52 18 398; info@lehtsekultuurimaja.ee
- 18. detsembril kell 13 KLUBI EHAVALGUS JÕULUOOTUS. Kohal Päkad ja Pikud, jõulujutud, salmid, laulud jms.
- 20. detsembril kell 16 Lehtse Kooli JÕULUPIDU.
- 21. detsembril kell 16 Lehtse Lasteaia JÕULUPUU.
- 24. detsembril kell 17 Lehtse Kammerkoor Ambla Maarja kirikus JÕULU-TEENISTUSEL.

JÕULUKAUNISTUSTE TÖÖTOAD

ALATES
1. NOVEMBRIST
KOLMAPÄEVITI KELL 18
TAMSALU KULTUURIMAJAS

Tule ühine ja teeme mõnusa seltskonnas käsitööd!

Juhendaja Marje Leht
Vajalik ette registreerimine:
marje1980@hotmail.com

OSALUSTASU
10€ KORD

KÕIKE HEAD, VANA TORISEJA

E, 27. nov kell 19
Tamsalu kultuurimajas

Osalejad: AINA THOMAS KYÖ, LAMMILA ELI MERIKAS, KONTINEN REIJA EVAT, VALIO MÄRT SELL, MARJALAIN KILMOLA, HANNO PÖLMÄE, TOULU KARI JAAMIS, SIIMATERRAIA EMAS LENNOR, DAVID LISA AIBEL, TINA MÄLBERG, TAVVO SÖMER, ELAR VÄNTER

Esitatakse 25. märtsil 2023 Rakvere Teatri ühistasvade Teatriküla Vahel - Lõunataeva ja Põhja Rõõmu

JÄMEDA LOSSIS
09.12 / 18.00

Klaveril
JOHAN RANDVERE

Piletid Piletilevist ja kohapeal

Tamsalu Kultuurimaja ja Muusikute fond PLMF esitlevad

24.11 KL 18
TAMSALU KULTUURIMAJA

HINGEDEKUU KONTSERT

Pille Lill sopran
Oliver Kuusik tenor
Riina Pikani klaver

Marchetti, Saint-Saëns, Kalman, Podelski jt

Tapa raamatukogus, Kooli 6

6. detsembril
kl 14.00

Külas on eesti ajaloolane, genealoog ja nimeteadlane
FRED PUSS

Foto: Annika Lepp

16. detsembril kl 20:00
Lehtse Kultuurimajas

JÕULUKOHVIK KÕIGILE

Mitmekesine eeskawa
Lehtse Kammerkoori rahvalt

Puhwet Kirsimari

Tantsuks ansambel KRUIIS ja ERWIN LILLEPEA

Osamaks 10.-
Laudade broneerimine 15. detsembrini
info tel 5218398
info@lehtsekultuurimaja.ee

Jüri Lina film
HERMESE VARJUS
Kommunismi saladused

Tapa Kultuurikoda / 03.dets 2023 / 12.00

KUULUTUSED

TEENUSED

• **Korstnapühkija.** Tel 5560 4046

• **Korstnapühkija Tarmo.** Tel 5664 4440

• **Arvutite hooldus, puhastus ning arvutialane konsultatsioon** Tapal ning Tapa vallas. Tel 5664 5638

• **Hauaplatside hooldus ja korrashoid.** Pakume nii ühekordset kui ka hooajalist hauaplatsihooldust. Lisainfo: 5820 7337, www.kalmistuhooldus.ee

MÜÜK

• **Müüa lõhutud küttepuid** alates 30 cm kuni 3 meetrini. Tel 5646 0921

• **Müüa odavad saetud, lõhutud ja ka 3-meetrised küttepuid** kojuveoga. Tel 569 21906

• **Müüa küttepinnad ja küttepuid.** Tel 5664 6336

• **Küttepuid Raigust.** Igas mõõdus kvaliteetsed küttepuid. Kohaletoomisega, koormad laotud. Tel 5559 0853

• **Firma müüb aastaring-selt 3-meetrist sang- ja halli lepa küttepuid** kliendi-le koju toomisega. Samuti müüme lõhutud sang- ja halli lepa halupuud. Halu pikkused vastavalt kliendi soovile. Hinnainfo ja tellimine telefonil 504 3326 või 5306 4897.

• **Müüa aastaring-selt lõhutud küttepuid,** koorem laotud, transportin väikese kalluriga, mis tagab hea ligipääsu! Tel 539 05878

OST

• **Ostame kokku kõiki sõidukeid** igas seisukorras. Raha kohe kätte, registrist kustutamine. Vedu puksiiriga. Tel 5355 5848

• **Ostan vanarauda, vanatehnikat, põllumajandusseadmeid, seisma jäänud autosid.** Tel 5802 6399

• **Ostan nõukogudeaegseid erinevaid nõusid, keraamikat, mänguasju, kujukesi jms.** Tel 5356 0761, Liina

• **Soovin osta garaaži** Tapal või Tamsalus. Tel 5807 6228

OSTAN TOYOTA
58 96 15 76

• **Ostan kõiki Toyota marki sõidukeid** igas seisukorras! Tel 5896 1576

ORTOPEEDIAKESKUS OÜ

Proteeside ja ortopeediliste abivahendite valmistamine ja müük soodustingimustel

VALMISTAME

- ♦ Üla- ja alajäseme proteese
- ♦ Üla- ja alajäseme ortoosid
- ♦ Lülisamba ortoosid
- ♦ Eriortoosid, bandaaže, songavöösid
- ♦ Ortopeedilisi jalatseid
- ♦ Ortopeedilisi tallatugesid

PAKUME

- ♦ Masstoodanguna valmistatud abivahendeid
- ♦ postoperatiivseid ja posttraumaatilisi ortoosid
- ♦ mitmesuguseid eriortoosid
- ♦ ortopeedilisi jalatseid
- ♦ ortopeedilisi tallatugesid
- ♦ kompressioonitooteid (põlvikud, sukad, sukkpüksid)

SOODUSTUSE SAAMISEKS ESITADA

Proteeside soetamiseks – perearsti, eriarsti, arst-residendi, rehabilitatsioonimeeskonna **töend paberkanjal**
Ortooside, sh ortopeedilised tallatoed, soetamiseks – arsti töend digitaalsel kujul
Ortopeediliste jalatsite soetamiseks – eriarsti, rehabilitatsioonimeeskonna töend **paberkanjal** (korduv töend: perearst)
Isikut töendav dokument.

VASTUVÕTUD 2023. aastal

TAPA TERVISEKESKUS, Tapa, Valgejõe 14/2, kab. 204 (K2-24), kell 14–16

12. JAANUAR, 9. VEEBRIIAR, 9. MÄRTS,

13. APRILL, 11. MAI, 8. JUUNI,

JUULIS PUHKUS, 10. AUGUST, 14. SEPTEMBER,

12. OKTOOBER, 9. NOVEMBER, 14. DETSEMBER

Tel 742 0169 | ortopeediakeskus@gmail.com | www.ortopeediakeskus.ee

Tapa kütelaos müügil

- puitbrikett
- küttepuid võrgus
- kütteklotsid võrgus
- pellet
- liiv, killustik, sõelmed
- transport

AVATUD E-R 9-16.30
väljaspool tööaega kokkuleppel
Tel 3271777, 5693 0613

Õuna 15 Tapa - TAKOM TRANSPORT OÜ

MULLISÜSTEEMIGA
KÜMBLUSTÜNNI
RENT TAPAL

BRONEERIMINE

+372 5909 6073 f Kümblustünn Tapal

BONADENTA OÜ

Tehnika 1a, Tamsalu II korrus
Registreerimine ja info: tel 323 0130
E-R kell 9.00-15.00

- * Eesti Tervisekassa leping: lastele ja täiskasvanutele hambaravi hüvitis!
- * Lastele kuni 19 a hambaravi tasuta!
- * Täiskasvanutele hambaravi hüvitis 40 € aastas
- * Pensionäridele ja töövõimeetusgrupile hambaravi hüvitis 85 € aastas
- * Eesti Tervisekassa hambaproteeside hüvitis 260 €

KASUTAGE PALUN 2023. a HAMBARAVIHÜVITIST!

- * Esmaabi-vastuvõttud
- * Tarkusehammaste eemaldamine
- * Konsultatsioon ja raviplaan
- * Lastele ja täiskasvanutele hambaravi
- * Juureravi
- * Kaarieseravi
- * Hammaste eemaldamine
- * Hambahaiguste ennetus
- * Hammaste proteesimine
- * Hambaproteeside parandus
- * Hammaste valgendamine
- * Hammaste soodapesu ja pärtipesu (air-flow)

**TERVETE JA SÄRAVATE NAERATUSTE NIMEL!
KÜLASTAGE MEID!**

Aivar Müüri

matuseteenused

+372 5647 7432

Leina 8, Tapa vald, 45109

aivar.myyr.001@mail.ee

www.matmine.ee

Suhtleme nii eesti kui ka vene keeles!

Teenused

- 24h surnutransport
- külmkamber
- matuste organiseerimine
- krematooriumi teenused
- matusetarvikud
- kalmistutööd
- hauaplatsi hooldus

SÜNNID

STEFFEN STOKMANN
LENNA LAANSALU
BRITA ORU

DETSEMBRI SÜNNIPÄEVALAPSED

95 ENDLA MUGRA (Järeda)	85 LIISA KUUSIK (Porkuni)
95 KAISA VAHER (Tamsalu)	80 HELLE PRONIN (Tapa)
94 VALVE AAVISTO (Tapa)	80 JUHAN KREEK (Loksa)
94 HAILI ÖÜN (Tamsalu)	80 HELMUT HANSON (Tamsalu)
94 ARMAND VÕSA (Läpi)	80 KUNNAR KAARLÖP (Tamsalu)
94 OTTO MÜÜREL (Tamsalu)	80 AIME PORS (Jootme)
93 MARINA SHENEMAN (Tapa)	80 NADEST JA TIITS (Vajangu)
93 MANEFA KLOTTŠENKOVA (Tamsalu)	75 ANNE SAUKS (Tapa)
92 ANNA PUSMANN (Tapa)	75 ANTONINA KISS (Tapa)
91 SALME KILTER (Tapa)	75 LEMBIT UUSTALU (Pisupi)
91 NINA ZAPASNAYA (Tapa)	75 REIN VEINBERG (Tapa)
91 LINDA KUNGLA (Rägavere)	75 TONIS MATSISELTS (Tapa)
90 VAIKE PEVGONEN (Loksa)	75 ESTER VAIN (Porkuni)
90 AIN SALUSTE (Tapa)	70 EINAR SIRILA (Vajangu)
90 LEA-AILI ROOSLA (Vistla)	70 JAAK JUURIK (Vajangu)
90 MILVI SEPP (Tapa)	70 MATI KASTEMÄE (Tamsalu)
85 LEMBIT TINT (Tapa)	70 KEA KADARIK (Tamsalu)
85 SOFIA SPIRIDON (Tapa)	70 LUDMILLA SITKO (Tapa)
85 TAMARA KULIKOVA (Tapa)	70 MALLE TRUU (Pruuna)
85 NIINA METS (Tamsalu)	70 TIINA PIHEL (Tapa)
85 MAI SOOSALU (Räsna)	70 MAIE LUHASOO (Lehtse)
85 HELLE-MAIE BÖTŠKOVA (Tamsalu)	70 SERGEI TRUTIN (Lehtse)

MÄLESTAME

HEINO REINHARD	18.06.1943-15.10.2023
MATI BANKIER	28.12.1943-27.10.2023
ILLAR PEEGEL	15.05.1955-19.10.2023
ARKADI FILIPPOV	13.11.1960-30.10.2023
IGOR VOLKOV	11.03.1967-07.11.2023
VALENTINA CHERNYKH	22.08.1931-11.10.2023
ELSI UDUMÄE	16.10.1934-02.11.2023
MAIE LEVIN	27.07.1940-08.11.2023

Ei kao leinavalu hingest,
ei kao silmist pisarad.
Elutee sul katkes äkki,
liiga vara kustus kõik.

Meie kaastunne
Linda Timakule kalli
POJA
kaotuse puhul.

MTÜ Tapa Liikumispuudega
Inimeste Ühing

Avaneb valguse värv,
viib taevasse sätendav sild.
Vikerkaar helge ja särav,
su hingest saab tähekiid.

Avaldame kaastunnet omastele
kalli ema vanaema ja
vanavanaema
MAIE LEVINI
kaotuse puhul.

MTÜ Tapa Liikumispuudega
Inimeste Ühing

Avaldame kaastunnet
Tiit ja Andres Vaidi
peredele, kalli
ema, vanaema ja
vanavanaema
kaotuse puhul.

Aavo ja Virge

Südamlik kaastunne
Tiidule ja Andresele peredega
kalli
ELVI-AGNETA VAIT
kaotuse puhul.

Perekond Mahlberg

Viru Matusebiuroo

1. Mai pst 18 + TAPA 45106
tel: 5334 0134
e-post: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- + 24h surnutransport
- + matuste korraldamine
- + kirstud, urnid, plaadid
- + matusetarbed
- + krematooriumi teenused

Tapa valla ajaleht Sõnumed
Pikk 15, Tapa Vallavalitsus.
Ajalehte saab lugeda www.tapa.ee.

Toimetaja:
Kuido Merits
kuido.merits@tapa.ee

Küljendus, keeletoimetus, tõlge:
MK Meedia OÜ,
info@mkmeedia.ee

Trükk: Printall, info@printall.ee
Kanne: Omniva, info@omniva.ee

Trükiarv 6000. Leht ilmub üks kord kuus (v.a juuli).
Kuulutuste vastuvõtt: Kuido Merits,
kuido.merits@tapa.ee, tel 5425 0499.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende
selguse huvides toimetada ning lühendada.

Обзор газеты Sõnumed на русском языке

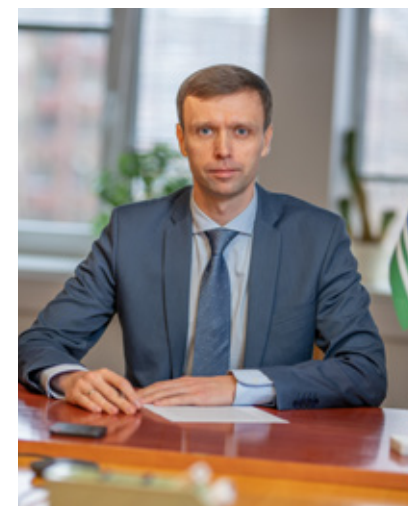
В волости Тапа создана новая правящая коалиция

23 октября в волости Тапа была создана новая правящая коалиция с четырьмя партиями, в которую вошли представители Центристской партии Эстонии, Эстонской партии Реформ, Эстонской Консервативной Народной партии и Избирательного союза «Koostöö». Коалиционный договор подписали председатель Тапасского отделения Центристской партии Эстонии Максим Бученков, председатель Тапасского отделения Эстонской партии реформ Рейго Тамм и председатель Тапасской фракции Эстонской Консервативной Народной партии Айгар Пыдер. и Эне Аугасмяги, лидер Избирательного союза «Koostöö».

Новая правящая коалиция имеет 13 мест в Собрании волости Тапа, состоящем из 21 члена. Два крупнейших партнера коалиции — Центристская партия Эстонии и Эстонская партия Реформ

Коалиционное соглашение подписали 23 октября 2023 года (слева направо) Айгар Пыдер, председатель Тапасской фракции Эстонской Консервативной Народной партии, Максим Бученков, председатель Тапасского отделения Эстонской Центристской партии, Рейго Тамм, председатель Тапасского региона Эстонской партии Реформ и руководитель избирательного Союза „Koostöö“ Эне Аугасмяги.

Максим Бученков.

— имеют по четыре места каждая, Эстонская Консервативная Народная партия представлена в собрании тремя местами, а Избирательный союз «Koostöö» — двумя местами.

Колонка старейшины волости

Рихо Телль

После утверждения в должности старейшины волости Тапа мне часто приходилось отвечать на вопрос: зачем мне это нужно. Решение обменять безопасную и спокойную должность специалиста по строительству волости Вяйке-Маарья на должность старейшины волости Тапа не кажется рациональным. Я также не могу ответить на

этот вопрос рационально. Вероятно, это внутреннее побуждение и потребность сделать что-то хорошее для жителей моей родной волости. Одним из немногих преимуществ должности старейшины волости является то, что действительно можно что-то сделать и увидеть результаты сделанного. Вторая причина вступления в должность возникла недавно, еще до слияния волостей Тапа и Тамсалу, в 2016 году. В то время я был старейшиной волости Тамсалу и активно участвовал в процессе объединения волостей. Действующая сегодня структура волости и подчиненные учреждения были созданы и согласованы именно тогда. Структурные изменения были произведены быстро, за три года. Некоторые учреждения были объединены, также были созданы совершенно новые учреждения. Несмотря на то, что реорганиза-

ции прошли успешно, осталось еще немало острых углов, которые предстоит сгладить.

Местное самоуправление представляет собой сложный организм и зачастую непонятный, или даже нелогичный для стороннего наблюдателя. На местном уровне вступают в противоречие повседневная политика и рациональность управления, предпринимаются попытки достичь компромисса между ними, но это часто терпит неудачу. Поэтому некоторые решения, принимаемые органами правления волости, непонятны посторонним. Несмотря на «странные» решения, у лиц, принимающих решения, есть искреннее желание улучшить жизнь волости, разница в том, что кто-то считает лучшим одно, а другой — другое, а это уже вопрос вкуса и мировоззрения.

Будьте счастливы и берегите себя!

О четырех приоритетах работы в волости Тапа

На внеочередной сессии Собрания волости Тапа, состоявшейся 1 ноября, Максим Бученков был избран председателем Собрания волости Тапа. Редакторы газеты расспросили его подробнее о его собственных целях. Четыре основных приоритета, о которых говорил председатель Собрания, кратко изложены ниже.

- Достижение реального равновесия в бюджете. Находясь два года в оппозиции (2021-2023) мы отмечали, что с каждым решением разница между доходами и расходами в волости увеличивалась. Прошлая коалиция решала эту проблему взятием кредита, что дало первые положительные результаты, но в далекой перспективе это было очень опасно. Действительно, были подняты зарплату работников образования, что не-

сомненно хорошая новость — теперь надо найти этому покрытие. В идеале это не должно быть достигнуто путем обращения в банк.

- Сеть образовательных учреждений. В маленьких регионах эта тема стала очень эмоциональной с появлением государственных гимназий. Часто снятие таблички со стены школы связывают с вымиранием поселка. Поэтому депутаты волостного собрания сталкиваются с одной стороны с необходимостью экономии средств в бюджете и с другой стороны с мнением и ожиданиями местных жителей. Задача нашего правящего союза — конкурентоспособная гимназия в Тапа. Звучит как лозунг. По нашему убеждению, у нас есть идеи, чем этот лозунг можно реально наполнить.
- Постройка бассейна в Тапа. После то-

го, как организованный тройственным союзом в 2021 году конкурс на поиск частного инвестора провалился, следующие два года новая, теперь уже бывшая коалиция, не предпринимала никаких действий для реализации этого проекта. Так как интерес министерства обороны к этой идее вырос то я вижу, что есть возможность реализовать этот проект на двоих ГОСУДАРСТВО-ВОЛОСТЬ.

- Сотрудничество между четырьмя сторонами. В каждой коалиции председатель Собрания волости должен быть в роли примирителя. В Собрании волости встречаются выбранные жителями представители, у которых различные убеждения и цели. Найти общую часть и компромисс, а также принять его в зале заседаний — эта задача руководителей коалиции и председателя. Сегодня у нас в Тапа ЧЕТЫРЕ стороны. Если учесть оппозицию — целых пять. Организовать среди них работу в Собрании волости — серьезный вызов.

На заседании Собрания волости Тапа 6 ноября был утвержден новый состав Управы волости

Управу волости Тапа утвердили в составе 8 членов и следующей структуры: старейшина волости, заместитель старейшины и 6 членов Управы.

СОСТАВ УПРАВЫ ВОЛОСТИ ТАПА СЛЕДУЮЩИЙ:

1. Рихо Телль
2. Андрус Фрейенталь
3. Дмитрий Окатов
4. Янар Сафронов
5. Эне Аугасмяги
6. Тиво Вайгуранд
7. Вальдо Хельмелайд
8. Тойво Кяхари

Уведомление о повышении цен на организованный вывоз мусора

03.10.2023 компания Ragn-Sells AS обратилась в волость Тапа с просьбой повысить цену на услугу организованного вывоза мусора. Причинами изменения платы за услугу являются повышение стоимости переработки на мусоросжигательном заводе в Иру и рост цен на топливо. Правительство волости Тапа своим приказом № 684 от 01.11.2023 дало согласие на повышение цены на услугу. С 01.01.2024 цена организованного вывоза мусора за услугу по сбору и вывозу смешанных бытовых отходов составляет 10,85 евро/м³.

выполняет следующие работы:

- Надзор собственника;
- Реновация зданий;
- Строительство крыш;
- Теплоизоляция наружных стен;
- Фундаментные работы;
- Строительство душевых, бань и сараев;
- Строительство оград;
- Строительство каменных и деревянных террас;
- Внутренние отделочные работы (отделка внутренних помещений, строительство).

Телефон: 5343 7995; электронная почта: info@tapaehtus.eu

Раздельный сбор кухонных отходов станет обязательным для всех

С 1 января 2024 года по всей Эстонии биологические отходы необходимо собирать отдельно в месте их происхождения и компостировать или сдавать перевозчику отходов. Любой, кто не занимается компостированием на своей территории, должен приобрести контейнер для сбора биологических отходов у перевозчика мусора.

Все, кто занимается компостированием, должны подать в Управу волости Тапа заявление с фотографией используемого компостера, чтобы отказать от использования контейнера для сбора мусора, принадлежащего перевозчику отходов. Заявление является подтверждением того, что вы собираете биоотходы раздельно и пере-

рабатываете их в месте происхождения. Для информирования о компостировании необходимо подать заявление в среде самообслуживания перевозчика отходов. Если по каким-либо причинам воспользоваться средой самообслуживания невозможно, заявление можно подать с цифровой подписью или на бумаге.

Ortopeediakeskus OÜ

ИЗГОТАВЛИВАЕМ

- ♦ Протезы верхних и нижних конечностей
- ♦ Ортезы верхних и нижних конечностей
- ♦ Различные корсеты и бандажи
- ♦ Абдукционные изделия для детей
- ♦ Ортопедическую обувь
- ♦ Ортопедические стельки

ПРЕДЛАГАЕМ СТАНДАРТНЫЕ ИЗДЕЛИЯ

- ♦ Ортезы для верхних и нижних конечностей
- ♦ Различные корсеты и бандажи
- ♦ Ортопедическую обувь
- ♦ Ортопедические стельки
- ♦ Компрессионные изделия (гольфы, чулки и колготки)

для обслуживания на льготных условиях предъявить

Для получения протеза – справку от врача (семейный, врач-специалист) в бумажном исполнении

Для получения ортезов, в тч ортопедических стелек – справку от врача-специалиста в цифровом исполнении

Для получения ортопедической обуви – справку от врача-специалиста в бумажном исполнении, при повторном заказе справка от семейного врача

ПРИЕМ в 2023 году

ЦЕНТР ЗДОРОВЬЯ ТАПА, Валгейе 14/2, каб. 204(К2-24), с 14.00 до 16.00

12 января, 9 февраля, 9 марта, 13 апреля,

11 мая, 8 июня, в июле в отпуске, 10 августа,

14 сентября, 12 октября, 9 ноября, 14 декабря

Информация по тел. 742 0169

ortopeediakeskus@gmail.com | www.ortopeediakeskus.ee

Завершен крупнейший в этом году строительный объект волости – улица Юлесыйду

16 мая этого года начались работы по реконструкции улиц Юлесыйду и Ыуна в Тапа. Юлесыйду – это одна из улиц с самым оживленным движением транспорта в Тапа, поскольку это единственная дорога в городе, соединяющая два района Тапа. Реконструкция улицы была предпринята потому, что из-за естественного износа она пришла в крайне плохое состояние. Ули-

ца Юлесыйду была реконструирована полностью, то есть от железнодорожного переезда до бульвара Валгейе, а улица Ыуна от улицы Юлесыйду до пересечения с улицей Лайа. Также был построен перекресток улиц Юлесыйду и Ыуна. Строительные работы были проведены очень масштабные: на улицах были установлены новые дорожные покрытия, тротуа-

ры, парковочные места, озеленение и уличное освещение. Перекрестки были реконструированы.

Все проектные строительные работы завершены, за исключением частичной разметки и благоустройства территории, проведение которых осенью уже невозможно. Данные работы завершатся весной следующего года, не позднее конца мая.

Жизнь спасёт только исправный датчик дыма

Датчик дыма, который обязателен уже на протяжении 14 лет, к сожалению, до сих пор не установлен в каждом доме. На следующей неделе Спасательный департамент проведёт проверки датчиков в домах людей по всей Эстонии.

«Действительно, датчик дыма является обязательным уже очень давно, но по произошедшим пожарам, а также по различным исследованиям и опро-

сам мы видим, что во многих домах до сих пор отсутствует этот очень необходимый прибор. Поэтому с 13 ноября мы проверим наличие датчиков по всей Эстонии», – сказала руководитель отдела надзора за безопасностью Спасательного департамента Марет Раннала.

Проверки пройдут с 13 по 17 ноября до 19:00 вечера. Их будут проводить инспекторы Спасательного депар-

тамента совместно со спасательными командами. Если датчик отсутствует или не работает, у проверяющего есть право оштрафовать человека на сумму до 40 евро.

«Наша цель – не штрафовать, а сделать так, чтобы в домах были правильно установленные и исправные датчики дыма. Мы впервые проводим столь масштабную проверку, и надеемся, что она напугает людей, что им нужно заботиться о безопасности своего дома и семьи, и заставит их действовать в этом направлении», – пояснила Раннала.

За первые 10 месяцев 2023 года в 28 пожарах погиб 31 человек. В 20 жилых домах (71%) не было датчиков дыма. За этот же период 84 человека спаслись от 39 пожаров в домах благодаря сработавшему дымовому датчику.

Чтобы быстро обнаружить пожар, важно, чтобы в каждом доме был работающий датчик дыма. Из-за дыма и угарного газа даже небольшой пожар может быть опасен для жизни. Только исправный и правильно установленный дымовой датчик может спасти жизнь.

Во время проверок инспекторы и спасатели Спасательного департамента всегда носят служебную одежду и имеют при себе рабочее удостоверение – в случае сомнений их нужно попросить его предъявить.

Сегодня, 6 ноября, стартует акция Спасательного департамента по пожарной безопасности, которая напоминает людям о необходимости датчиков дыма.

КАРТОФЕЛЬ ИЗ СИМУНА

Закажи мешок картошки домой

5157741

KARTUL SIMUNAST

Похоронные услуги от АЙВАРА МЮЮРА

Услуги

- Транспорт усопших 24 часа
- Организация похорон
- Услуги крематория
- Кладбищенские работы
- Все необходимое для проведения прощания и захоронения
- обслуживание кладбища

+372 5647 7432

ул. Лейна 8. г. Тапа

aivar.myyr.001@mail.ee

www.matmine.ee

Обслуживание на эстонском и русском языке.

Viru Matusebüroo

Бюро похоронных услуг

Тапа, бульвар 1 Мая 12 • тел. 5334 0134

э-почта: info@matuseteenused.ee

www.matuseteenused.ee

- Транспортировка умерших 24 ч
- Организация похорон
- Гробы, урны, надгробные плиты
- Похоронные принадлежности

К тому времени, как мы поняли, что дело неладно, спасти дом уже было поздно!

ДАТЧИК ДЫМА СПАСЁТ ЖИЗНЬ!

Проверяйте датчик дыма РАЗ В МЕСЯЦ

PÄÄSTEAMET